

Déli Hírlap

A bánási magyarság napilapja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
 vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
TIMIȘOARA
 I., Bratianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dosa. No. 934/1938.) Telefon: 28—10.
Dr. VARNAY ELEMÉR
 felelős szerkesztő.

Munka, egység, fegyelem

Sokan úgy hiszik, sokan azt vallják, hogy felesleges és meddő minden emberi munka, mikor a világ „lángokban áll”. Úgyis mindegy, — mondják ezek, akik már nem hisznek az emberi munka építő erejében s azt vallják, hogy a mi sorsunkat is a nyugati háború kimenete hordozza, tehát minden, amit az emberi élet jelent, Nyugaton fog eldőlni, a harcmezőn.

Biztos és tagadhatatlan, hogy mindaz, ami ma fegyverrel és diplomáciával Nyugateurópában történik, egy új Európa és új, tehát más európai rend sorsát hordja. Fogalmak és államrendszerek változhatnak meg. De egy bizonyos: egy kis nép, egy kis nemzetcsoporthoz csak úgy fogja megállni helyét a történelem előtt, ha dolgozik, egységes és fegyelmezett. Mint jelent számunkra ez a három szó: munka, egység, fegyelem?

A munkát nemcsak egyéni értelemben vesszük, hanem elsősorban egyetemes magyar értelemben, úgy, hogy a munka kötelező közösségünk boldogulására. Tehát a társadalom tagja nemcsak egyéni érdekében dolgozzék, hanem vállaljon és végezzen szolgálatot a nemzeti közösség számára, amelyben él és amelynek életben és halálban tagja. Hasson át minket a gondolat és a meggyőződés, hogy sorsunk nem egyéni, hanem egyetemes. Boldogulásunkat nemcsak az egyéni érvényesülés érdekében tett emberi erőfeszítések fogják meghatározni, jövőnket a közösség jövője dönti el, amelyben élünk. Tanuljunk a huszadik század új fogalomtárából és ennek a századnak társadalmi megújulásából, amelyek a kollektív gondolatot vetették fel és tették a nemzeti élet gyújtópontjába. Mit jelent a kollektív munka és kollektív gondolat? Azt a meggyőződést, hogy sorsom a közösség sorsától függ, tehát ha sorsomat kedvező és jobb jövő irányában kívánom befolyásolni, végezzek szolgálatot a közösség érdekében is. Jelenti továbbá azt a meggyőződést, hogy minden ember annyit ér, amennyi szolgálatot vállal nemzete érdekében; jelenti azt, hogy az emberi értékelést a munka méri, az a munka, amelyet az összesség érdekében fejtek ki.

A második parancs, amely irányadó kell, hogy legyen, az egység. Láttuk, hogy a történelem során sok embercsoporthoz és nemzetiséghez pusztult el, mert széteső volt, egyéni torzalkodásokban, pártoskodásban forgácslota szét erejét és akkor, mikor a történelem számonkérte tőle az egységes fellépést, szétszakadt és részre bomlott. Ismerjük bizonyosan azt a történelmi példát is, amelyet Szvatopluk király mondott fiainak halálos ágyán. A haldokló király három vesszőnyalábort kért és összefogva nem tudta szétörni azokat. De ha minden nyalábort külön vett, könnyűszerrel szétörte. Fiai azonban halála után nem fogadták meg a példázatot és ennek erkölcsi elveit, a hatalmas országot, amit örökölt kaptak, három részre osztották, amelyet azután az ellenség könnyen leigázott, mindhárom országrészt külön-külön. Mit jelent egy kis nép, egy kis nemzetcsoporthoz számunkra az egység? Mindenek előtt közös lelki magatartást. Meggyőződést abban, hogy sorsunk közös. Jövőnket a közösség sorsa dönti el, kis egyéni életünket az határozza meg, milyen lesz a nemzetcsoporthoz sorsa és élete. Aki tudja ezt, akinek meggyőződése ez, jobb jövő elébe néz. Aki vállalja ezt az elvet és meggyőződést, komoly szolgálatot tesz nemzeti közösségének. Mert semmi sem olyan veszedelmes, mint az, ha ezekben a kivételes időkben nem találjuk meg az utat egymáshoz.

A fegyelem a harmadik parancs. Mit jelent ez a fogalom abban az értelemben, ahogy hasz-

náljuk? Mindenekelőtt azt, hogy egyéni érdekeinket alávetjük egy közös lelki magatartásnak, a közösségi életnek. Öntudatosan és férfiak módjára nézünk szembe a jövőnek, nem térít el minket csüggedés és kétely. Néha elnyomjuk azt, ami szívünket nyomja, néha — nehézségek óráiban — különbékét kötünk a sorssal, amelyet élnünk adatott, néha megalkuszunk, de nem úgy, ahogyan ezt egy gyáva teszi, hanem úgy

és azért, ahogy néha egy férfi hátrálni kényszerül. Ez a fegyelem ezekben a kivételes időkben egyik legfontosabb parancsunk. Ettől függ és ez méri majd, hogy milyen mértékben tudunk megállni történelmi ítéletek és a jövő előtt.

Ezt a három elvet, amelyet felsoroltunk, szolgáljuk és vállaljuk a Romániai Magyar Népközösség keretében. Itt végezzük a munkát a közösségért, ebbe tömörülünk, hogy egységesek legyünk és népi élszervezetünkben legyünk fegyelmezettek. A jövő mutatja majd meg, hogy igaz dolgot szolgálunk, igazat, mert közösségünk sorsát szolgáljuk.

A francia hadvezetőség nyílt városnak jelentette ki Párist

Nem lesznek uccai harcok a francia fővárosban. — Az offenzíva megindulása óta százezerre emelkedett a szövetséges foglyok száma, akik között angol és francia tábornokok is vannak

A Radar hírszolgálati ügynökség jelentése

Berlinből jelentik: A vezéri főhadiszállásról közli a német hadsereg főparancsnokság: A Saint Valery melletti tengerparton a bekerített angol-francia csapatoknak az a kísérlete, hogy a tengeren elmeneküljenek, meghiúsult. Amint már tegnap jelentettük, ezek a csapatok megadták magukat és ez alkalommal 26.000 foglyot, közöttük öt francia és egy angol tábornokot, valamint beláthatatlan mennyiségű hadiszármányt ejtettünk. Tüzérségünk egy szállító hajót, amely megrakodva igyekezett elhagyni a partokat, visszatérésre kényszerített. Egy másik hajó a tankelhárító ágyúk tüze következtében kigyulladt. Csapatunk az arcvonal minden szakaszán gyors ütemben és sikeresen haladnak előre. A Marne folyót harcok után több ponton átléptük. Champagne vidékén hadosztályaink az ellenség üldözése közben elfoglalták Chalons városát és áthaladtak az 1915-ik évi harctereken. Argonne és a Meuse között a támadások során tért nyertünk. A beérkezett ideiglenes jelentések szerint a foglyok száma a június 5-én megindult támadások következtében meghaladja a 100 ezer főt. Beláthatatlan

mennyiségű hadianyagot zsákmányoltunk. A nyugati szárny két hadseregének sikerült 200 ellenséges harcokocsit megsemmisítenie. Szerdán a kedvezőtlen időjárás ellenére, vadász és bombavető repülőgépek hathatósan működtek közre a szárazföldi hadsereggel. A támadás a Chalons, a Marne és a tengerparti körzetekben volt a leghevesebb. Repülőink elsüllyesztettek egy nagy, csapatokkal telt hajót és ugyanakkor 10 ezer tonna ürtartalommal több más szállítóhajót tettek használhatatlanná. Le Havre közelében húsz kötött léggömböt lelőttünk. Norvégiában harci repülőink a tízenöt támadó angol repülőgép közül négyet lelőttek. Az angolok megkísérelték Trondhjem egyik repülőterének bombázását. Az ellenség által Észak-Németországban tervszerűtlenül végrehajtott támadások nem értek katonai célpontokat. Az angolok és franciák 19 gépet veszítettek és ezek közül hatot légiharcban, kilencet a légelhárító tüzérség lőtt le, míg a többi a földön semmisítettük meg. Négy német gép hiányzik. Egy német tengeralattjáró megtámadott számos hajóból álló karavánt és több hajót elsüllyesztett.

A németek a Szajna és Somme között 100 kilométerrel jutottak előre

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda jelenti: A német csapatok jobbszárnya az új német nyugati támadás megindulásának nyolcadik napján a Somme és a Szajna alsó folyása között 100 kilométerre haladtak előre. Az arcvonal többi részében is jelentős előhaladást tettek a német csapatok. Az északfranciaországi német offenzíva a legnagyobb szabású áttörést eredményezte, több francia csapatot bekerítették, másokat pedig elvágtak. A franciák kénytelenek voltak Champagne irányából is visszavonulni és most már Páris is közvetlen veszélyben van. A Páristól északra, északnyugatra és keletre vezet valamennyi út el van vágva. A német légihaderő erőteljes bombatámadást intézett Le Havre és Cherbourg kikötők ellen, amelyek Páris ellátásának a szempontjából különösen nagy jelentőséggel bírnak. A német repülőgépek elpusztították a kikötők berendezé-

seit, valamint a Szajna alsó folyása mentén lévő rakpartokat.

Olaszország hadbalépésével Franciaországnak két fronton kell felvennie a küzdelmet, de veszélyeztetve van most már az Északafrikából Franciaországba irányuló ember- és hadianyag ellátás.

Az angolok azt jelentik, hogy légi tevékenységükkel igen nagy segítséget nyújtanak a francia hadseregnek, a német jelentés azonban megállapítja, hogy ezek a „sikeres” támadások az északfranciaországi front mögötti városok és helységek ellen történnek és ezek elpusztításával járnak. Német repülőgépek állandóan bombázzák az angol repülőtereket és a német haditengerészet egységei sorozatosan támadják Anglia keleti partvidékét. A német haditengerészet bebizonyította azt is, hogy mennyire lecsökkent Anglia uralma az Északi tengeren.

Hogyan történt az átkelés az Oise folyón

Berlinből jelentik: A DNB a harctérről kapott jelentés alapján a következőkben írja le az Oise folyón történt átkelést:

A német hadsereg parancsnokság megállapította, hogy az ellenség rendetlen sorokban vonul vissza. Páncélos erők két oldalról támadtak és ezalatt a német gyalogság előrenyomult, maga előtt szorítva az ellenséget. A gyalogság ezután hozzáfogott több hídfő megerősítéséhez. Egy kerékpáros század elhallgattatott egy gépfegyverfészket. A foglyokat a németek a front mögött helyezték el kíséretüket csupán egy altiszt és négy katona látja el. A parancsnokság

nem engedett időt az ellenségnek arra, hogy ellenállásra alkalmas állásokat foglaljon el. A német csapatok nagymennyiségű hátrahagyott hadianyagot vettek birtokukba. Az átkelést az Oise folyó legtöbb részén kierőszakolták. A tüzés zavartalanul haladhatott át a hidakon. A foglyok, akik nyolc különböző hadosztályhoz tartoztak, kijelentették, hogy három nap óta parancsnok nélkül maradtak. Erejük fogytán volt és a német csapatok elől visszavonulni igyekeztek. A német gépesített gyalogos hadosztályok zárt sorokban menetelnek az országutakon, ahol a jelző táblák Páris felé mutatják az utat.

Weygand a Loire szakaszon szakaszon szervezi meg az új ellenállást

Berlinből jelentik: Néhány jelből arra következtetnek, hogy a francia hadvezetőség mégsem fogja védelmezni Páris. A katonai szakértők utalásai szerint Weygand azzal a tervvel foglalkozik, hogy visszavonulást parancsol ama szövetséges csapatoknak, amelyek a küzdelem egyes gyújtópontjaiban állanak és amelyekre a legnagyobb német nyomás nehezedik. Valószínű, hogy Weygand tábornok a hosszabb Loire-szakaszon próbálja megszervezni az új ellenállást. Fontosnak tartják a keleti, illetve a német balszárnyon folyó hadműveleteket. Rámutatnak annak a ténynek fontosságára, hogy a Maginot-vonalban szinte állandósult a tüzérségi párba, és ez azt jelenti, hogy most már ezen a front-szakaszon is mozgásba jöhet a háború. Valószínűnek tartják, hogy a Maginot-vonalbeli hadműveletekkel egyidejűleg kezdődik meg a küzdelem az olasz-francia határon is.

120 NÉMET HADOSZTÁLY HARCOL.

A Reuter ügynökség közli: Felelős francia körökben csütörtökön reggel kijelentették, hogy a francia csapatok mindenütt ellenállnak.

Az arevonálnak azonban Champagne vidékén van egy gyenge pontja, ahol a németek arra törekcsenek, hogy a francia csapatokat elvágják a Maginot vonalban lévő egységektől. Úgy hiszik, hogy

a németek 120 hadosztályt dobtak harcra,

ami valószínűleg a rendelkezésükre álló csapatok összeségét képezi. Ugyanezek a katonai körök kijelentik, hogy a németek Le Havre irányában gyakorolnak nyomást, hogy ezáltal Páris nyugati és keleti irányból bekerítsék. Úgy vélik, hogy a németeknek valószínűleg sikerült elfoglalniok Reimset, mert a páncélos egységekkel itt végrehajtott támadások következtében a francia csapatok kénytelenek voltak visszavonuló műveleteket végezni.

Az olasz fronton sem a tengeren, sem a szárazföldön eddig nem történt jelentősebb esemény,

csupán az olasz légi haderő tevékenykedett. A szövetséges légi haderő több támadást hajtott végre Németország ellen. A francia gépek Mannheim, Neustadt és Frankfurt városokat bombázták. Az angol gépek csapatösszevonásokat és útvonalakat támadtak meg. A német repülőgépek Páris délkeleti része ellen intéztek támadást, ugyanakkor Evreux és Nantes felett is megjelentek.

PÁRIS NYILT VÁROS.

A francia hadvezetőség csütörtökön délelőtt kiadott hivatalos jelentése a következőket tartalmazza: A hadműveletek a tengertől az Aragonnéig landkadhatatlan hevesseggel folyik tovább. Csapataink igyekeznek feltartani a németeket, akik különösen a francia főváros két oldalán, a Szajna alsó folyásánál és a Marne mentén erőteljesen támadnak. Az általános harctéri helyzetben a legutóbb kiadott hivatalos jelentés kiadása óta kevés változás történt.

A Reuter ügynökség jelenti, hogy csütörtökön reggel Hering tábornokot, Páris katonai kormányzóját a hadseregbe osztották be parancsnoki minőségben. A francia főváros katonai kormányzója Dentz tábornok lett. Csütörtökön reggel a párisi házak falain felhívás jelent meg, amely a következőképpen hangzik:

„Páris nyílt város. Wegtettek minden szükséges intézkedést, hogy minden körülmények között biztosítsák a lakosság élelemmel való ellátását és biztonságát”.

NORMANDIÁBAN MEGADTA MAGAT EGY KÖRÜLZÁRT ANGOL HADOSZTÁLY.

A Reuter ügynökség illetékes helyről szerzett értesülés alapján közli: Attól lehet tartani, hogy

a Normandiában körülzárt angol hadosztályok legénysége közül körülbelül hat ezren fogságba estek.

Ugyanazon körökben hozzáfűzik, hogy francia parancsnok vezetése alatt újabb angol megerősítő csapatok léptek harcra a franciák mellett. A beérkezett

jelentésekből kitűnik, hogy a német nyomás bár csak pillanatnyilag a Rouen és a Szajna vonalon némileg csökkent. A támadás ereje Páris irányába, Reims felől pedig a Marne felé irányul. Úgy látszik, hogy a franciák ezen a helyen ellenállnak a támadásnak. Azzal a nyilatkozattal kapcsolatban, amelynek értelmében Páris nyílt városnak nyilvánították, leszögezik, hogy

a francia fővárosban nem lesznek uccai harcok.

A támadások természetéből az tűnik ki, hogy a németek Páris teljes körülzárását tűzték ki célul.

Az angol hadügyminisztérium jelenti: Annak az angol hadosztálynak egy részét, amely Északnormandiában elvesztette összeköttetését, más szövetséges csapatokkal együtt az ellenség körülkerítette.

Bordeaux és Páris között megszakadt a rádióösszeköttetés

A francia nemzetvédelmi minisztérium hadizónának jelölte meg a következő megyéket: Rhone, Haute-Savoie, Drome, Hautes-Alpes és Alpes-Maritimes.

A bordeauxi rádióállomás bejelentette, hogy összeköttetése Párisal megszakadt.

Az egyik francia lap megerősíti azokat a híreket, hogy az északfranciaországi front mögött olasz csapatok helyezkedtek el.

LONDONBÓL ELTÁVOLITJAK A GYERMEKEKET.

Az angol főváros körzetéből eltávolítanak 120 ezer gyermeket. A kiűrés ma reggel kezdődött és előreláthatólag 5 napig tart. Minden nap 30 különvonat szállítja a gyermekeket a különböző grófságokba. Londonban a kiűrés után mintegy 300 ezer gyermek marad, akiket szüleik nem vettek fel az elszállítandók jegyzékébe.

A Reuter iroda jelenti: Churchill miniszterelnököt tegnap este az angol király kihallgatáson fogadta a Buckingham palotában. A kihallgatás közvetlenül a miniszterelnök Francia-

Idegesség Japánban brit csapatoknak Jáva szigetén történt partraszállása miatt

A Német Távíratok Iroda jelenti, hogy egy japán halászhajót a Gaspas tengersonosan hollandindiai hidroplán megtámadott, majd pedig egy kis hadihajó feltartóztatta és átkutatta, de később szabadon engedte.

A Német Távíratok Iroda jelenti: A haditengerészeti minisztérium szóvivője a japán halászhajókkal történt incidensekkel kapcsolatban, valamint brit csapatoknak Jáva szigetén történt partraszállásáról úgy nyilatkozott, hogy ezek a hírek nem nyertek megerősítést. Amennyiben kiderül, hogy a hírek igazak,

Japán nem maradhat tétlen,

mert nem hajlandó ilyen tetteket elütni.

A Német Távíratok Iroda közli: A Myako Simbun című lap közlése szerint Nomura admirális, volt külügyminiszter július 10-én Holland-Indiába utazik és felkeresi a Fülöp szigeteket is, hogy érintkezésbe lépjen ottani kormányzókkal a helyzet megvizsgálása céljából. A japán lap hangsúlyozza azt az idegességet, ami a szigeteken és a gvarmatokon észlelhető Japán magatartása miatt, de hangsúlyozza, hogy ez alaptalan, mert Japán magatartása erre okot nem ad.

Tokióból jelentik: A DNB közli, hogy a Tokio Nishi-Nishi című lap Serabayából kapott értesülés alapján azt írja, hogy a holland-indiai hatóságok Japánban adott biztosítékok ellenére állítólag az angolok segítségét kérték. Úgy tud-

A Fratteli Branca milánói cég tapasztalata kezeskedik a

Vermouth Branca

versenytárs nélküli minőségéről

A körülzárt csapatoknak a tengeren történő elszállítására tett kísérletek csak részben sikerült és attól lehet tartani, hogy azok jórésze fogságba került. A maradványt hajókra tették és a francia tengerpart más pontjára szállítják.

UJABB ANGOL CSAPATOK ÉRKEZTEK FRANCIAORSZÁGBA.

A londoni lapok rendkívüli figyelmet tanúsítanak a Párisért folyó csata kimenetele iránt. Megállapítják, hogy

az ellenség nyomása ellenére a Weygand-vonal még áll

és ha el is esne Páris, a harc ugyanolyan hevességgel és elkeseredéssel folya tovább, mint eddig. A Times azt írja, hogy

Páris védelme egyet jelent Anglia védelmével.

Az angolok sietve kelnek át a csatornán, hogy segítséget nyújtsanak a franciáknak.

A tájékoztató minisztérium közli, hogy a Szajnatól délre angol csapatok érkeztek a franciák támogatására. Az angol csapatok már elfoglalták helyeiket és így nagy mértékben hozzájárulnak a szövetséges hadsereg megerősítéséhez. A szövetséges csapatok éjjel-nappal harcolnak, hogy feltartóztassák az ellenség előnyomulását.

országából való visszatérése után folyt le és fél óra hosszat tartott.

A BELGA KIRÁLY NYILATKOZATA A FEGYVERLETETELRŐL.

A Stefani-ügynökség jelenti: A Brabantban megjelenő Dagblatt közli a belga királynak a malinesi érsekhez küldött üzenetét abból az alkalomból, hogy a várost meglátogatta. A belga uralkodó megemlékezett arról, hogy a főhadiszálláson tartott tanácskozáson résztvettek Weygand, Gort, Blanchard és Bilot tábornokok és ekkor az uralkodó kijelentette, hogy a belga hadsereg nem tud tovább ellenállni, ha a német szárny ellen a szövetségesek nem indítanak erőlyes támadást. Weygand tábornok nem volt abban a helyzetben, hogy ilyen biztosítékokat adjon és ezért a fegyverletétel elkerülhetetlenné vált. Az uralkodó hozzátette még, hogy két jogással tanácskozott arról a vádról, hogy megsértette-e az alkotmányt a fegyverletétellel. A jogászok véleménye szerint a fegyverletétel tisztára katonai ténykedés és ennek elrendeléséhez nincsen szükség a miniszterek ellenjegyzésére.

ják, hogy Jáva sziget keleti részén 2000 angol katonát tettek partra. Annak ellenére, hogy ezt a holland-indiai kormány titokban igyekezett tartani, a japán tisztok erről tudomást szereztek.

Az egyik japán lap surabajai jelentése szerint a hollandindiai hatóságok a Japántól kapott biztosítékok ellenére angol védelmet kértek. Egy kétezer főnyi angol csapat állítólag partraszállt Keletjávában. A japán kormány erről nem szerzett hivatalos megerősítést.

Francia repülőök bombázták néhány nap előtt Genf környékét

Bernből jelentik: A svájci kormány részéről jelentést adtak ki, amelyben megállapították, hogy a június 5-én Kreuzlingen és Tegerville vidékén történt bombázások után a bombaszállítókról bebizonyosodott, hogy azok francia eredetűek. A párisi svájci követséget utasították, hogy tiltakozzék a francia kormánynál és jelentsen be kártérítési igényt. Ugyanakkor követ arra kérte a francia kormányt, tegyen meg minden tőle telhetőt, hogy a jövőben a svájci légi teret tiszteletben tartsák.

A Szezei-csatornát elzárták a forgalom elől

Az olasz repülők újabb harci tevékenysége. Törökországban behívtak néhány korosztályt

A Rador hirsolgálati ügynökség jelentései

A Stefani ügynökség Torinónak szerdán éjjel 1 óra 35 perckor történt bombázásáról a következőket közli:

Az ellenséges repülőgépekről körülbelül 30 bombát dobtak le, de ezek közül 10 nem robbant fel. Öt bomba egy csarnokot talált el és tetőzetét átszakította, míg a többi bomba az uccára esett. A repülőgépek körülbelül 2 ezer méter magasságban haladtak. Az elrendelt légiriadó majdnem két óra hosszat tartott. A légitámadásnak 14 személy esett áldozatul, 37 pedig megsebesült, férfiak, nők és gyermekek. A repülőátadás alatt a lakosság mindvégig megőrizte nyugalmat.

Rómából jelentik: A Stefani iroda jelentése szerint az olasz hadvezetőség elrendelte a 12

kilométeres aknaövezet kiszélesítését. Ismeretes, hogy ezt az aknaövet Olaszország és az olasz gyarmatok partjai előtt helyezték el. A jelentés most elmondja, hogy Szicília környékén is aknákat raktak le. A Földközi tengeren közlekedő semleges hajók a Messina szoroson át közlekedhetnek. Ezeknek a hajóknak ellenőrzése gyorsan történik.

A Stefani ügynökség közli „valahonnan Olaszországból”, hogy a Duce Soddu tábornokot, hadügyminisztériumi államtitkárt helyettes vezérkari főnökké kinevezte. Ugyanakkor a Duce elhatározta, hogy a fasiszta milícia vezérkari vezetése a nagyvezérkar főnökének parancsnoksága alá tartozzék.

Olasz repülők bombázták Adent és Tuniszt

Addis Abebából jelentik: A Stefani ügynökség közli, hogy az alkirály kiáltványt intézett a birodalom népéhez és abban tájékoztatta, hogy Olaszország az igazság és szabadság győzelméért lépett háborúba. A benzíliott lakosság vezetői biztosították az alkirályt, hogy minden olasz győzelem a birodalom népének a győzelem és Olaszország minden ellenségét az olasz birodalom népei ellenségének tekintik, akiket a rendelkezésükre álló minden eszközzel legyőznek.

Hivatalosan jelentik Londonból, hogy olasz repülők csütörtökön Aden ellen légitámadást intéztek. Ugyancsak bombázták Tuniszt is.

A Reuter iroda hivatalos jelentést közöl, amely szerint Málta szigetének keddi bombázása alkalmával 30 polgári személy meghalt, harminc polgári személy és két katona megsebesült. A támadást 20 repülőgép hajtotta végre, amelyek közül kettőt lelőttek.

TÖRÖKORSZÁG FENNTARTJA SEMLEGESSÉGÉT.

Ankarából jelentik: A Reuter ügynökség jelenti: Szerdán este már nem fért kétség Törökország elhatározásához. Az egyetlen kérdés csak a módszer és az időpont megállapítása volt. Egy nem hivatalos, de kitünően értesült személyiség a következő kijelentést tette a Reuter ügynökség munkatársának:

— Törökország szerződésben vállalt kötelezettségei világosak és ezeket tiszteletben tartja. Az elmúlt napon rendkívül nagy diplomáciai tevékenység volt észlelhető kormánykörökben és a nyugati hatalmak követségein. A légvédelmi szirénákat kipróbálták és elsőtétítési gyakorlatokat végeztek.

A Reuter ügynökség jelenti, hogy Törökországban zászló alá hívtak néhány tartalékos korosztályt. Istanbuli jelentés szerint viszont a kormány a szerda éjjeli minisztertanácson elhatározta, hogy fenntartja semlegességét.

A SZUEZI CSATORNÁN BESZÜNTETTÉK A HAJÓFORGALMAT.

Londonból jelentik: A Reuter ügynökség közli Kairóból: Az egyiptomi szenátus három óras ülésen megvitatta Egyiptom állásfoglalását és a következő határozatot hozta: A miniszterelnöki nyilatkozat meghallgatása után a szenátus hozzájárult a kormánynak ahhoz az elhatározásához, hogy az angol-egyiptomi szerződés alapján Nagy-Britanniának minden lehetséges támogatást megad.

Kairóban tegnap hivatalosan közölték, hogy a Szezi csatornán megszüntették a hajóforgalmat és a csatornán ezentúl csak angol hadihajók mehetnek át.

Kairóból jelentik: A Havas-ügynökség közli, hogy az olaszok letartóztatása és internálása tovább tart. Az olasz konzulátust katonaság őrzi.

A Stefani ügynökség jelenti: Kairóból származó hír szerint Olaszország ultimátumot intézett Egyiptomhoz. Olasz kormánykörökben ezt a hírt hivatalosan megeafolják.

SAJÁT LEGÉNYSÉGE ELSÜLLYESZTETT EGY NAGY OLASZ HAJÓT.

Kalkuttából jelentik: Az indiai kormány rendeletére lefoglalták a Calabria nevű 9515 tonnás olasz hajót.

Melbourneból jelentik: A Reuter-ügynökség közlése szerint egy nagy olasz hajót saját legénysége elsüllyesztett a Csendes-óceánon, miután egy ausztráliai felfegyverzett kereskedelmi cirkáló üldözőbe vette. Legénységét megmentették.

HOMOKZSÁKOKKAL VÉDIK A MILÁNÓI SZÉKESÉGHÁZ GYÖNYÖRŰ ÉPÜLETÉT

A Német Távirati Iroda jelenti: A milánói székesegyház gyönyörű épületét homokzsákokkal védik az esetleges légitámadások ellen. A munkások gyors ütemben dolgoznak a székesegyház felbecsülhetetlen értékű berendezésének eltávolításán. Az okmánytár és a kincsek már biztos helyen vannak. Valamennyi történelmi nevezetességű épületet homokzsákokkal vették körül.

Rómából jelentik: A máltai menekültek Szicíliaba érkeztek és elmondották, hogy a robbanóanyag raktárak közelében koncentrációs tábor létesítettek és oda zárták be a máltai olasz nacionalistákat és az olasz állampolgárokat. Ezek a foglyok ki vannak téve annak a veszedelemnek, hogy a hadianyagraktárak bombázása következtében elpusztulnak.

A BALKÁNNAK VÁLTOZATLANUL EGY A CÉLJA: A BÉKE FENNTARTÁSA.

Belgrádból jelentik: A Vreme című lap mai száma vezércikkben foglalkozik Olaszország háborúbalépésével és Jugoszlávia magatartásával. Olaszország háborúbalépése — írja a lap — senkit sem iepett meg, mert a háború kitérője óta meggyőződést lehetett szerezni arról, hogy Itália akcióközösségben áll a német birodalommal. Az olasz elhatározás következtében a háború a Földközi-tengerre és Afrikára is kiterjedt s ennek folytán a háború eljutott a Balkán és a Dunamedence közvetlen közelébe. Európa e részének államai már a háború kitérője óta mindent elkövettek, hogy annak továbbterjedését megakadályozzák és valamennyi nagyhatalommal, különösképpen pedig a hadviselő felekkel korrekt viszonyt tartottak fenn. A lap ezután idézi a román, török, görög és bolgár sajtó cikkeit, amelyekből kiténik, hogy mindezeknek az államoknak a célja a béke fenntartása és a semlegességi politika folytatása. Magyarország sem kíván eddigi békes magatartásán változtatni még, ha nem is rejti el a tengelyhatalmak iránt táplált rokonszenvét. Jugoszláviának nincsen oka eddigi álláspontját megváltoztatni — folytatta a lap. Belgrádban megelégedéssel fogadták Mussolini szavait, amelyek szerint Olaszország nem terjeszti ki a háborút más államokra Belgrád tehát tovább folytatja eddigi politikáját, amelynek célja a háború továbbterjedésének megakadályozása Európa e részére.

A Stefani ügynökség jelenti: A Popolo di Roma értesülése szerint a jugoszláv káron

A HABZÓ FOGPÉP

nem voltak olasz csapatösszevonások és nem zárták le a határt.

NYUGALOM GÖRÖGORSZÁGBAN.

Hivatalos közlés szerint Olaszország megszakította a diplomáciai viszonyt Hollandia, Belgium, Norvégia és Lengyelország korábbi kormányával. Olasz részről kijelentik, hogy ez nem jelent hadüzenetet. Hollandia, Belgium, Norvégia és Lengyelország állampolgárait nem internálják őket és biztosítják szabad mozgásukat.

Az Egyesült Államok elvállalta Olaszországban a nagybritanniai érdekek védelmét.

A Stefani-ügynökség jelentése szerint a svájci kormány a jövőben átvette az olasz érdekek képviselőit Tuniszban.

A Stefani ügynökség jelenti: A görög közvélemény a Ducenak a szomszéd semleges államokkal szembeni magatartásáról szóló kijelentése után rendkívül megnyugodott és most már nagy figyelemmel kíséri a hadműveletek folyását.

OROSZ LAP CIKKE AZ OLASZ HADÜZENETRŐL.

Moszkvából jelentik: Olaszország háborúba lépéséről a Krasnaja Zvesda ezeket írja: Az olasz akció következtében a szövetségesek kénytelenek földközi-tengeri birtokaikat éppen akkor védelmezni, amikor a gyarmati csapatok érkezése elkerülhetetlenül szükség van, hogy saját hazájukat megvédelmezzék. Az olasz közbelépés még súlyosabbá tette a tartalékok átszállításának kérdését.

CORSOMONI

VENBETYAR

Rendkívül drámai erejű vigjáték

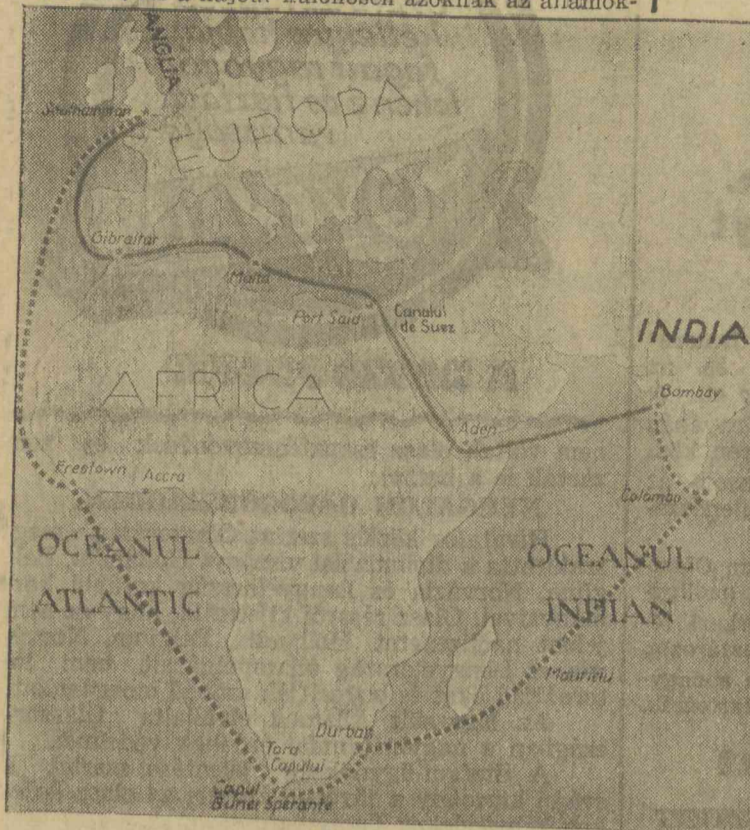
Paramount - háborus journal

Előadások 3, 5, 7 és 9.15 órakor.

Az Indiába vezető leghosszabb és legrövidebb út

Az Európából Indiába vezető út a múlt század elején még hosszú heteket vett igénybe és nem változott lényegesen a helyzet a gőzhajózás kezdetével sem. Ez a hajóút különösen azoknak az államok-

nak volt fontos, melyek keleti gyarmatokkal rendelkeztek, mert az ezekkel való összeköttetés hosszú időt és nagy költségeket igényelt.

Lényegesen megváltozott a helyzet, amikor a múlt század derekán, 1869-ben elkészült a Suez-csatorna, mely lehetővé tette, hogy a hajók Angliából az addigi 11,133 tengeri mérföld helyett a Jöreménység fokán át mindössze 6096 tengeri mérföldet, tehát alig felét tegyék meg Indiáig. Ezért volt fontos még ma is Anglia számára a Gibraltár szoros és a Suez-csatorna háborítatlan birtoklása. Ezzel szemben Olaszország azt hangoztatta, hogy míg Angliának a Földközi tengerre csak kereskedelmi szempontból van szüksége, addig ez az Európa déli részén elterülő zárt tenger Itália részére élettér. Ez a vita vezetett többek között arra, hogy Olaszország is beleavatkozott a háborúba. Ez a háború egyelőre megakadályozza, hogy Anglia a Földközi tengeren át vezető utat használja. Hogy ez mit jelent, kiderül, ha összehasonlítjuk a Jöreménység fokának megkerülésével és a Suez-csatornán át vezető utak közötti időtartamot. Angliából a hajóút Indiába a Suez-csatornán keresztül kerekén két hétig tart, míg Afrika megkerülésével 26 napig. Hongkongba az út a rövidebb úton 24 napig, Afrika megkerülésével 30 napig tart. Az ausztráliai Sidneybe a Földközi tengeren át 28 nap alatt jutnak el a hajók, a Jöreménység fokán át pedig 31 nap alatt. Nagyon érdekesek azok a számadatok, melyek feltüntetik, hogy az egyes tengeri hatalmak

mennyire vették igénybe a háború kezdetét megelőző 1938. évben a Suez-csatornán át vezető utat. Anglia részéről 3028 hajó, Olaszország részéről 934

hajó haladt át a Suez-csatornán, ugyanabban az időben 576 holland és 260 francia hajó vette igénybe a Suez-csatornán át vezető tengeri utat.

Megjelent az „Uz Bence” népszerű kiadásának első füzete

Füzetenként négy leírt kapják meg az olvasók Nyirő József nagyszerű regényének folytatásait

Páratlan jelentőségű eseménye van az erdélyi magyar könyvpiacnak: Megjelent az első irodalmi értékű „ponyvaregény”. A megtévesztő „ponyvaregény” megjelölés természetesen nem a műfaj, hanem a mű forgalombahozási módját jelenti. Történetek már a múltban is kísérletek, hogy

szegénysorsú városi lakosságának és a falvak népe számára olcsó áron, irodalmi értékű munkát bocsássonak rendelkezésére,

a próbálkozások azonban még a megvalósulás előtt zátonyra futottak. Iróink nem tudtak megalkudni azzal a gondolattal, hogy műveiket ponyvakiadásban, azaz füzetes folytatásokban lássák viszont, de megvoltak az egyes kiadóvállalatoknak is a maguk hagyományai, amelyek ugyancsak késleltették ennek a nagyjelentőségű szükségletnek a kielégítését.

Most megtört a jég: Nyirő József, a magyar nyelvterület legolvasottabb írója, akinek művei nemesak magyarul, de fordítások révén a külföldön is mindenütt páratlan sikert arattak, elhatározta, hogy erre a célra alkalmas műveit közkinccsé teszi és eljuttatja azokat az olvasóknak ahhoz a rétegéhez is, amelyet csak anyagi viszonyai tartottak vissza attól, hogy a jó könyv áldásában részesüljön. A kiváló író szövetkezett az eredményekben gazdag multtra visszatekintő Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt.-al s a szövetkezés eredményeként

már meg is jelent Nyirő József egyik leg-egyénibb és legizesebb művének, a ma már valóságos fogalomként vált „Uz Bence”-nek első füzete.

Uz Bence nevét még azok is ismerik, akik a könyvön keresztül nem találkoztak a csodálatos havasi világban élő regényhósszal s akikhez csak a híre jutott el. Kevés olyan regényhóst tud felmutatni a magyar irodalom, akinek népszerűsége az Uz Bencével vetélkedne. Magyar nyelven több kiadást ért meg, de lefordították németre és észtre is és Uz Bencével a távoli országok olvasói is barátságot kötöttek. De nemcsak könyv-

filmen is egyike volt a legemlékezetesebb sikereknek.

Magyar beszélőfilm változatát Jávor Pál, Bordy Bella és a Kolozsvárról elszármazott kitűnő Tompa „Pufi” vitték sikerre. Uz Bence volt a fiatal magyar filmipar első ténylegesen sikerült remeke, amit misem bizonyít jobban, minthogy sok más mozgókép elől ez a film vitte el a „Magyar Filmkupát”.

A minden vonalon nagy sikert aratott regény diadalútjának dicsőséges fejezetét jelenti az a körülmény, hogy most a legszélesebb rétegekhez is eljut. Uz Bence elmegy a népéhez. Bevonul a falvakba, hogy elfoglalja helyét vérei között és számízza körükből azt a füzetes regények alakjában eddig megjelent, valóban ponyvaizú mételtyt, amit a kultúra lelkiismeretlenségénél vámszedői nyakukba varrtak. Nemcsak Nyirő József pompás regényének újabb térhódítása ez az esemény, hanem

az erdélyi magyar irodalom pirosbetűs ünnepe napja is.

Csak az eljövendő korok krónikása fogja majd felmérni teljes jelentőségében azt a korszakalkotó lépést, hogy akadt az Úr 1940-ik esztendejében egy író, akinek volt szíve ahhoz, hogy népe szolgálatába szegődjék s egy kiadóvállalat, amely szakítani tudott a merev előítéletekkel és a pókhálós hagyományokkal. Végre megkapja a falvak népe azt a művet, — és utána a többi is, — amely nemesítőleg hat egész valójára, szórakoztatja és elfeledteti vele a mindennapi élet ezernyi baját és fáradságát.

Egy-egy füzet árát 4 leiben állapították meg, amit a legszerényebb viszonyok között élő ember is könnyen előteremthet hetenként. Az egybegyűjtött füzeteket mindenki bekötheteti, így néhány leírt értékes könyvvel gazdagodhatik majd a házak tája. Olcsón jó könyvet! — ez a jelszava a kitűnő írónak és az áldozatkész kiadóvállalatnak, amely magyar szempontból a legszebb oldalakat írja most, az utolsó húsz év közművelődésének történetében.

Az első füzetet előfizetőink és példányonkénti vásárlóink ingyen kapják.

Háborus lexikon

Korzikai

az olasz aspirációk egyik célpontja a Földközi-tenger legnagyobb szigete, 3388 négyzetkilométer területű, 282.000 lakossal. A magas hegyekkel és erdőkkel borított romantikus sziget a Földközi-tenger egyik legnépszerűbb turisztikai központja.

A történelem folyamán Korzika gyakran cserélt gazdát. Történetét csak a rómaiak által történt elfoglalása óta ismerik. Később pápai tulajdon lett, majd a pisai érsekség birtokába került, majd pedig Genova foglalta el.

A sziget később is gyakran cserélt gazdát. 1736-ban egy francia szolgálatban álló német báró, Theodor de Neuhoff Korzika királyává koronáztatta magát, de még ugyanabban az évben menekülnie kellett az újabb forradalom elől. Génua francia csapatok segítségével fojtotta el a forradalmat, amely újból és újból fellángolt. 1768-ban Génua elkedvetlenedett és Korzikára vonatkozó jogait eladta Franciaországnak, amely pacifikálta a forrongó szigetet és Korzikát. 1769 augusztus 15-én, Napoleon születésnapján hivatalosan egyesítették Franciaországgal. 1790-ben Pasquale Paoli, a forradalmárok vezére III. György angol királyt koronáztatta a sziget uralkodójává, de 1796-ban a franciák könnyűszerrel visszaszerezték és 1814 óta uralják a kies fekvésű, sok vihart látott szigetet, melynek rablóvilágáról sok legendás történetet meséltek. A korzikai hegyek kis falvaiban még most sem halt ki a kalandos természetű őslakók hirhető szokása, a vendetta.

Nizza

a francia Riviera legnagyobb városa, amelyről az olasz követelésekkel kapcsolatban szintén szó esik, a Riviera téli idegenforgalmának központja.

A 126.000 lakosú város a tengeri Alpok hegláncjának övében, a des Anges-öbölben fekszik. A régi városnegyed a megőrzött olasz karakterét, míg az új városrész széles fatörzseivel és lüktető világvárosias forgalmával, kecses villáival, szép hoteljeivel vonzza a turistát. Nizza miatt gyakran vívtak véres harcokat a környező hatalmak.

A franciák több ízben elfoglalták a várost és környékét, amely gyakran cserélt gazdát, míg 1705-ben az Aix la Chapelle-i béke a szardíniai királysághoz csatolta. 1792-ben a franciák elfoglalták és annektálták Nizzát, de 1814-ben ismét visszacsatolták Szardíniához. 1860-ban azonban szerződés útján Savovával együtt Nizza ismét Franciaországhoz került és azóta háborítatlanul francia terület.

Tunisz

török hűbér állam volt. A francia Algeria és az olasz Tripolisz között terül el. Területe 164.400 négyzetkilométer. Lakosainak száma 2.600.000, akik közül 1.981.250 mohamedán, 47.640 zsidó, 54.000 francia és 85.000 olasz. Éghajlata enyhe, a lakosság főfoglalkozása a földművelés. A főbb kiviteli cikkek: búza, olíva-olaj, szárított zöldség és bói.

A franciák 1881-ben elfoglalták és a cas-el-sadi szerződés értelmében az uralkodó bég a tényleges hatalmat a franciáknak engedte át. A franciák a bég családjának örökösödési jogát elismerték. Tunisz lakossága a francia uralom ellen több ízben sikertelenül fellázadt, legutóbb a világháború alatt, 1915-ben.

CAPITOL és APOLLO

Egy hercegnő álma

Káprázatos, hatalmas, feledhetetlen technicolor világgatrakció. A főszerepekben:

SHIRLEY TEMPLE,
RICHARD GREENE, ANITA LOUISE

Kiütések

Cadum kenőcs enyhít és gyógyít minden kiütést vagy gyulladást és nyugodt éjjeli álmot biztosít mindazoknak, akik évek óta bőrbajban szenvednek. Számos szenvedésnek veheti elejét, ha idejében használ Cadum kenőcsöt kiütés, pattanás, viszketőség, bőrhámlás, csalánkiütés ellen.

Jelentős eltérések

(L. J.) Az egész világ aggodalmaskodik, hogy nemzedékünk második háborúja világháborúvá szélesedik ki. Bámulatos, hogy szinte fordítottan a nyugati háború borzalmainak hatása alatt miként halványulnak és szorulnak mindinkább háttérbe a béketényezők, holott a pusztítás most már valóban az emberiség szeméi előtt mutatkozik be.

Nemzedékünk első háborúja, — legalább is sokan úgy vélik, — bőséges utmutatást nyújt arra, hogyan kell megítélni, megvívni, túlélni, megúszni a másodikat. Nagy közösségek, országok, nagy emberek és kis, mindennapi emberkéik kísérik meg saját maguk és mások élményeinek érvényesítését. Érthető és emberi jelenség, nem lehet rosszalni. Csak éppen eredménytelen, célra nem vezető, haszontalan kísérlet. Mert bár háború ez is, ami folyik és háború volt az is, ami huszonhat év előtt indult meg, még célkitűzései, talán okai is hasonlatosak egymáshoz, nagyjában eddig ugyanazokat a területeket perzselte fel, akkor az yperni posztócsok csarnokát döntötte romba, most az amiensi székesegyházat rongálta meg. Mégis másként zajlik, kavargó, de mintha a huszonhat év előtt való recept idejét multa volna! Hogy miként fog befejeződni, ki tudja?

Köztudomású, hogy a mögöttes országrészek ezúttal osztoznak a harctérnek használt veszélyes övezetek kockázatában, hogy a polgári lakosság, nők, gyermekek épségének biztonsága alig valamivel több, az első vonalban küzdő katonáknál. De ezen felül a szűkség törvényt bont elvének alapján intézményesen szünt meg a családi otthon biztonságára, a tulajdon feltétlenségére épített rendszer. Úgy szólván valamennyi állam olyan széleskörű felhatalmazással szerelte fel magát, hogy törvényes jog alapján állíthatja csatasorba a polgári lakosokat, veheti igénybe annak valamennyi javait és termelőeszközeit, másodlagos kérdéssé és nyugalmasabb időkre bízva az ellenérték szabályozását. Ebben a tekintetben nincs különbség az egymással szemben álló, vagy a viszállyon kívüli államok világnézeti álláspontjában, ha csak nem az, hogy ami az egyiknél már hosszabb idő óta nyíltan vallott célkitűzés, a másiknál előre nem látott kényszer hirtelen folyománya. Egyik legnagyobb kérdése lesz az elkövetkezendő időknél az állapotnak fenntartása, vagy felszámolása, a megnövekedett állami gépezet állandósítása, vagy visszafejlesztése, annak a kérdésnek a nyugvópontra hozatala, hogy az újonnan létesített kötelezettségek és megkívánt áldozatok párhuzamán minő új jogok fognak az emberiségnek kijutni?

Az 1914-es esztendő elég dús államkincstárakra és minden államban teljes aranyfedezetre talált. Volt rézgengyűjtött kincs bőven. Azonfelül csorbíthatatlanul állott a bankóprés tekintélye, ezeknek a gépeknek működését is fokozni lehetett, anélkül, hogy a pillanatnyi egyensúly megbomlott volna. A mostani háború ezzel ellentétben úgy indult meg, hogy az egyik hatalmi csoport egyenesen kiküszöbölte a hadviselésnek pénzre alapozottságát, de a másik sem rendelkezett hatalmas kincstári tartalékokkal, sem hiánytalan aranyfedezettel. A világháború fiskális feladatait előbb a hadinyereség, utóbb a vagyon egyre erősebb megadóztatásával vélték megoldani, de hamarosan kiderült, hogy ezek az eszközök nem elégségesek. Ártalmára válnak ugyan az adóerőkölcsnek, de igazságosan el nem oszthatók és ki nem munkálthatók. Úgy szólván valamennyi állam pénzügyi helyzetét volt kénytelen bevezetni.

Ezernyi eltérést mutatnak fel a két háború tanulságai. A legkiemelkedőbb különbség magában az eltelt huszonhat évben rejlik. Ezalatt nemcsak más technika, nemcsak új gazdasági és társadalmi rendszerek fejlődtek ki, hanem átalakult a tömegek lelki és eszmei világa is. Úgy szólván valamennyi ellentétes álláspont sok igyekezetet fordít a tömegek lelkiállapotának gondozására, elismerve, hogy ez a háború egyik legfontosabb, de egyúttal legkiszámíthatatlanabb együtthatója.

Waltner József dr. kanonok püspöki irodaigazgató ezüstmiséje

A temesvári római katolikus egyházmegye közbecsült és népszerű tagja, Waltner József dr. kanonok, pápai kamarás, püspöki iroda-igazgató ünnepelte tegnap pappá szentelésének huszonötödik évfordulóját. Csendben, visszavonultságban ülte meg ezt a nevezetes napot az ezüstmiséje Waltner József dr., aki titokban tartotta a jubileumot, mert nem óhajtott az ünnepeletést, ellenben jubileumi miséjében hálát adott a Mindenhatónak a kegyért, hogy huszonöt évén keresztül eddig hűséges szolgája lehetett és kérte, hogy szolgálatát fogadja el ezentúl is.

Waltner József 1892. november 6-án született Lovrinban, a középiskolát a temesvári kegyesrendi főgimnáziumban végezte, majd kispap lett és a temesvári teológián hallgatta a hittudományt. 1915 június 13-án szentelték pappá és miután egy évig Módoson káplánkodott, két esztendőre a budapesti egyetemet látogatta és 1917-ben kánonjogi doktor lett. Szegeden, Csanádapácán és Resicán való működése után 1923-ban a püspöki aulába került és négy év után már püspöki irodaigazgató lett. Közben meg-

kapta a pápai kamarási címet, két év előtt tiszteletbeli, tavaly pedig valóságos kanonok lett. Tagja az egyházmegyei iskolaszéknek, az egyházi bíróságnak és egyéb hivatalokat is betölt. Rendkívül képzet, sokoldalú és páratlan munkabírási tagja a klérusnak. Közvetlen, kedves, előzékeny modora sok barátot és tisztelőt szerzett neki. Ezek, bárha visszavonultan kívánta tölteni, mégis seregesen keresik fel jókívánságaikkal.

PÁRIS NYILT VÁROS

A legújabb hírek szerint a francia hadvezetés elhatározta, hogy Párist nyílt városnak nyilvánítja. Ezzel elhárul az a szörnyű veszedelem, hogy a világosság városa múkincseivel, tengeri szépségeivel pusztulás martalékává esék. Csak megérteni és helyeselni lehet ezt az elhatározást, mert az egyetemes emberi kultúra legborzalmasabb katasztrófája lett volna, ha rombadólt volna ez a város, amely husz évszázad történelmét, humanisztikus fejlődését sugározza. Egész Európa múltját, szellemiségét őrizte mindeddig Páris a maga töretlen viruló folytonosságában, ahogy ősi tradícióin felépülve mindig szélesebbre rétegezték a századok és újabb lendületet adtak fejlődésének a legfrissebb eszmék.

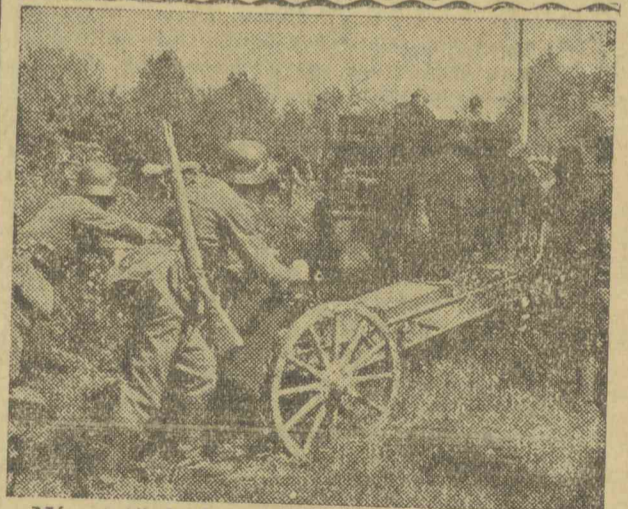
Ez a csodálatos város ősi mivolta ellenére is mindig a szüntelen megújódást jelentette, egyaránt kápráztatott régi és új színeivel, amelyek büvösen egybemosódtak az idők folyamán. Az ezerarcu Páris valóban más, mint a világ bármelyik metropolisa. Róma a klasszikus történelem és tulajdonképpen a hit fővárosa. Londont kikötői, kereskedelmi élete, ódon történelmisége valahogy egyoldalúan határozzák meg. Newyork feihőkarcolóival olyan idegen világ számunkra, hogy jóformán meg sem értjük. Páris ellenben mindenkit azonnal büvkörébe von, bármily érdeklődéssel is keresi fel a távoli utas. Már a csillogó ibolyakék árnyalatokba olvadó ege is más, mint bárhol, az enyhén kanyargó Szajna és aranyosan csillogó ligetei, parkjai, melyek mint verőfényes színpadok illeszkednek az elbűvölő arányú építmények közé. Életét megismerve, bontakozik ki azonban igazában a négy-millió város gazdagsága. Ebben a városban még mindenki megtalálta, ami szíve legtitkosabb vágya volt, amit esetleg másutt hiába keresett.

Szent Lajos méla szigetén érintetlen szépségében ott szendereg a történelmi múlt. Még messzibb római korbéli emlékek is révedeznek; a Palais de Thermes és a venerabilis Hotel de Cluny. Aztán az első királyok kora, az igazságügyi palota, a Louvre, a Chatlet, a gótika, ahogyan majdnem városnegyedek maradéktalanul őrzik. És látjuk Nagypáris feilődését, ahogy lassan kigyózni kezd a Saint Honoré, majd eljutunk a nagy forradalomig, Napoleonig, a hauszmanizálásig, amely már a modern Páris körvonalait vetíti. A történelem kőbeöntött képes-

könyve Páris, de ott habzott, ott buzgott e mohos falak között az eleven élet is, az örökké fiatal diáknegyedben, a Murger idejéből átmentett romantika, a Montparnasseon a világ minden piktorainak örökös, színgazdag felvonulása, a boulevardokon a nagyvilág minden csillogása, a Montmartren a dárídó és vigasság, mert mulatni, élvezni az életet sem lehetett sehol jobban, mint Párisban. De az élet e tengerzsongása közepette sem szünetelt a tudósok árnyas szobájában, feltalálók laboratóriumában a munka. Új gondolatokkal, új találmányokkal lepte meg minduntalan a világot a világosság városa.

Páris kicsinyből lett nagyváros. Egy törzs menedéke volt kétezer év előtt Lutecia, az apró sziget. Ebből a kétezer éves múltból nőtt ki Páris, minden köve történelmi folytonosságból rakódott össze, innen van talán az a külső és belső arány, szépség és kivételes szellemiség, amelynek sehol sem találjuk párját. Páris Franciaország fővárosa, de fenmaradása európai jelentőségű, mert az egyetemes kultúra és civilizáció vesztesége volna, ha mindez összedőlne, ami kétezer év alatt ott felépült. Jól tette a francia hadvezetés, hogy még a legtombolóbb harcok közepette is kivonta a tusákból ezt a várost. Mert csak így maradhat meg érvénye a jelmondatnak, amelyet Páris címerében hord: — Fluctuat nec mergitur.

(Flaneur)

Német tüzérség új állásban helyezkedik el a nyugati harctéren.

Megállapították a borju- és disznóhus hivatalos árát is

Arra való tekintettel, hogy a szabad kereskedelem tárgyát képezett borjuhus és disznóhus ára egyre emelkedett és nem állott arányban az élőállatok árával, a királyi helytartóság felhívta a város vezetőségét, hogy a borjuhus, a disznóhus, valamint a hurkaneműek árát is maximalálja. A város ármegállapító bizottsága tanulmányozta a piaci árakat, valamint más városok árait és most hozott határozatában eleget tett a helytartóság felhívásának.

A borjuhus árát kilónként a következőképpen állapították meg: elsőrendű comb, csont nélkül, 70 lei, elsőrendű combhus csonttal 60 lei, kotlett csonttal 55 lei, borjutokány csonttal 52 lei. A disznóhus árát kilónként a következők:

karaj csonttal 54 lei, comb és nyak csonttal 48 lei, tokány 44 lei, nyers szalonna 54 lei, háj 56 lei, ki nem préselt töpörtyű 30 lei. A hushoz a hentes legfeljebb husz százalék csontnyomatékat adhat.

Egyéb husarak kilónként a következők: kicsinyben való árusításnál: csabai hurka 60 lei, véres és májas hurka 44 lei, debreceni kolbász 80 lei, lengyel hurka 60 lei, kolbász tiszta disznóhushból 80 lei, kolbász marhahushból 60 lei, füstölt szalonna 62 lei, sonka 120 lei, egyszerű disznósajt 48 lei, disznósajt nyelvvel 60 lei, füstölt disznónyelv 120 lei, füstölt marhanyelv 120 lei. Ezek az új árak máttól kezdve érvényesek.

HIREK

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolcvan lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak havonta házhoz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

18-10 és este 10 óra után: 28-11

Emile Verhaeren:

Verssorok papokról

A Szelid Pap

Csak béke, jóság a lelkünk álma,
Kezükben rózsá illene és pálmá.
S följük egy halvány bura üvegje,
Akár az ég, kék színekben remegve.
S lábuk alá, mely jár sok uton által,
Ezüstös ösvény, aranyszínű sávval.
S úgy menne mind tavon, vízen haladva,
Mint hóféhér lilomok csapatja.
Ők a szelídek, kiket álmok űznek,
Naiv fiai, hívei a Szűznek.
Lángolnak ők és hangosan kiáltanak
A háborgó orkárok csillagának.
És őt dicsérik a viharba halkal,
Mint angyalkórus aranyos ajakkal.
És úgy kéri, hogy a tűztől, a vágytól
Szívük kigyullad és nagy szemük kitágul.
És úgy szolgálják a menyek virágát,
Hogy lelküket imák tűzébe mártják.
És ő egy este hallván szent igéik
A kis Jézuskát csókra nyújtja nekik.

Jöjjön el az

Ose Bazárba!

A Szilaj Pap

Vannak papok, mind nagy, szívós és bátor,
Ugy jönnek egy őserdő iszonyából.
Magukban élnek, monostorok árnyán,
Mint sziklatömbök, mint sok ősi márvány.
A gyantás erdők réme, sok komor gond,
Vihar, iszony mind a szívükben forrong.
Szakállukat a szél haragja csapja,
Szemük ragyog, mint barlangok patakja.
Tömérdek testük, mit egy kámza főd be,
Egy sziklatömbből harsan a ködökbe.
Sekély időkben, hol úr az alázat,
Regés dacuk még egyre-egyre lázad.
A lelkük vashorog és sose retten,
Csak a pokoltól reszket át ijedten.
És látnak Istent, ki villámokat szór,
S a mindenséget összetörve harcol.
És zord Krisztust, szederjes, vézna testet,
Mint német festők dús ecsetje festett.
Bozontos főt és két kezét, kinyúlván,
S két meggyötört lábat egy zöld, avult fán.
És szenteket, akiknek lelke harcra,
S tüzet, mely esontot, húst emészte mardos.
És szüzeket a cirkuszok porondján,
Belük mardossa egy rozsdás oroszán
Sötét vezeklőket lázszínű éjen,
Kik a kenyer előtt halnak meg éhen,
Igy élnek ők, monostoroknak árnyán,
Mint sziklatömbök, mint sok ősi márvány.
(Kosztolányi Dezső műfordítása.)

— Mihai nagyvajda és osztálytársai a bucegi tartományban. Bucurestiből jelentik: Öfelsége II. Carol királyné által kidolgozott tanulmányi terv alapján Mihai nagyvajda tegnap osztálytársaival együtt felkereste a bucegi tartomány székházát, ahol előadást tartottak a közgazdasági megszervezéséről és utána bemutatták a közigazgatási szolgálat szerveinek működését. A trónörökös Alexianu professzor, a bucegi tartomány kormányzója fogadta.

— Az Auschnitt-ügy a Semmitőszék előtt. Bucurestiből jelentik: A Semmitőszék szerdán megkezdte az Auschnitt-ügy felfolyamodásának tárgyalását.

— Bűnvádi eljárást követelnek a magyar nyilasok ellen. Budapestről jelentik: A vármegyék egymásután erőteljesen tiltakoznak a Hubai-Vágó-féle javaslat ellen. Esztergom, Gömör és Kishont vármegyék törvényhatósági bizottsága követeli, hogy Hubai ellen indítsák meg a bűnvádi eljárást.

— Egyszerűsítették a városi közmunka tervek jóváhagyásának alakosságait. A Hivatalos Lap legutóbbi számában törvényrendelet jelent meg, amely a községi hatóságok által kötött munkaszerződésekre vonatkozó alakosságok egyszerűsítéséről intézkedik. Eszerint a törvényhatósági városok és tartományok vezető mérnökei műszaki szempontból jóváhagyhatnak 3 millió leig terjedő közmunkát és utépítési terveket. A törvényhatósági joggal felruházott városok legfeljebb másfél millió eijig terjedő munkálatokat hajthatnak végre saját rezsiben.

— Tell Vilmos magyar nyelven budapesti szabdéri színpadon. Június 22-én kezdődik Budapesten a Tell Vilmos szabdéri előadássorozata, Hans Meissner a budapesti Nemzeti Színház felkérésére vállalta Schiller darabjának magyar betanítását.

Agoston foto?

I. Piata Libertatii 2. sz. I. em.

— Komoly károkat okozott az árvíz. Bucurestiből jelentik: Az utóbbi napok árvizei komoly károkat okoztak az ország számos részében. Utak, vasutak és erdők kerültek víz alá és a forgalmat csak nagy nehézségek árán sikerült fenntartani. A kormány megtette a szükséges intézkedéseket.

(—) Tautu Vasile dr. pénzügyi vezérfelügyelő a hajózási liga elnöke. Az országos királyi hajózási ligának Temesvárott is megalakult fiókjá. Az alakuló közgyűlés, amelyen közéletünk számos tagja vett részt, Tautu Vasile dr. pénzügyi vezérfelügyelőt választotta meg elnökül. Alelnök lett Popovici Virgil ezredes, volt prefektus, titkár Stefan Mihai dr. pénzügyi szolgálati főnök, ellenőrök Warth Péter dr. alpolgármester és Fulga Romulus, választmányi tagok Berbiceanu comandor és Serbecu Pompiliu szerkesztő.

(—) Hatvannyolc jelölt a kereskedelmi érettségi bizottság előtt. A Temesvárott működő kereskedelmi érettségi bizottságnál hatvannyolc jelölt jelentkezett az érettségi vizsgákra. Ezek közül huszonhét a temesvári kereskedelmi liceum, tíz a zsidó kereskedelmi liceum, tizenhárom a hátszegi, hét a lippai és tizenegy a lugosi kereskedelmi liceum végzett növendéke.

Legszebb dísz tárgyak iparművészeti cikkek az OSE Bazárban!

(—) Vasúti munkás halálos szerencsétlensége. Békéti György, huszonhárom éves vasúti munkás, Perjámoson az iparvasút egyik kocsija alá került. Olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy be kellett szállítani a temesvári kórházba, ahol tegnap meghalt.

(—) Női zarándoklat Radnára. Az Urinők Mária Kongregációja zarándoklatot rendez június 18-án Máriaradnára. Indulás reggel öt órakor, visszaérkezés este nyolckor. A zarándoklaton résztvenni óhajtok június 15-én este félnyolc óráig a belvárosi püspöki paletában levő Misszió üzletben jelentkezhetnek.

— Az Osservatore Romano beszűnteti megjelenését. Rómából jelentik: A Popolo di Roma írja: Az Osservatore Romano — a Vatikán félhivatalos lapja — elhatározta, hogy beszűnteti megjelenését. Azt még nem lehet tudni, hogy a beszűntetés ideiglenes, vagy végleges-e. Valószínűnek tartják, hogy a vatikáni félhivatalos csak a háború tartamára szűnteti be megjelenését. (Rador).

(—) Jótékony célú bazar. Az Ose anya- és csesemővédő egyesület június 16-tól 23-ig bezárólag jótékony célú bazárt rendez a Kultúrpalotában. A terem díszleteit Gallasz Nándor szobrászművész tervezte. Szébbnél-szebb iparművészeti cikkek, dísz tárgyak, valamint gyermekjátékok lesznek kiállítva. Belépti díj nincs. Kérjük a temesvári közönséget bazarunkat megtekinteni.

Szuló Dezső dr.

Szuló Dezső dr., a temesvári ügyvédtársadalom ismert és tekintélyes tagja, tegnap este 71 éves korában tragikus hirtelenséggel kidőlt az élők sorából. Szuló Dezső dr., aki előkelő jogászcsaládból származott, magas kora ellenére is folytatott ügyvédi gyakorlatot és irodája ügyeit agilitással végezte. Ismerősei tegnap délelőtt is találkoztak vele a bíróságokon, ahol eljáró ügyfelei érdekében. Tegnap délután a józsefvárosi Carol-körut 31. szám alatti lakásán tartózkodott, ahol estefelé hirtelen rosszul lett fogta el, úgy, hogy ágyba kellett feküdnie. Hozzá tartozói nyomban orvost hívtak, mire azonban az megérkezett, már halott volt. Amint az orvosi vizsgálat megállapította, szívszélhűdés ölte meg. Halálának híre gyorsan terjedt el és mindenütt, ahol ismerték és tisztelték, őszinte részvétet keltett.

Szuló Dezső dr. még a múlt században, 1896-ban kezdte meg ügyvédi tevékenységét és apjának, aki huszonöt éven át az Ügyvédi Kamara elnöke volt, hírneves irodájában tevékenykedett. Édesapja halála után átvette az irodát, melyet haláláig vezetett. A fiatal, jókedélyű fiskálist a társadalom minden rétegében kedvelték és ez a rokonszenv az idők folyamán mindjobban elmélyült. Nemcsak kitűnő jogász, hanem nemeslelkű ember is volt, akít mindenki tisztelt és nagyrabecsült. Szuló Dezső dr. különösen a vidéki románság körében szerzett nagy népszerűséget és ez az idő múlásával sem csökkent. Az elhunyt ügyvéd irodája a vidéki parasztklienseknek valóságos bucsujáró helye volt, mindenki megbízott a kitűnő jogász képességeiben és emberi becsületességében. Szuló Dezső dr. a Temesvári Csolnakázó Egyesületnek nagyrabecsült tagja volt. Halála ügy Temesváron, mint a megyében mély sajnálkozást keltett. Elhunytát kérelmére, Edít és Marianne, Budapesten élő huga, özvegy Nagy Gyuláné és kiterjedt rokonsága gyászolja. Holttestét a józsefvárosi temető Féger kápolnájában ravatalozták fel és szombaton délután onnan helyezik örök nyugalomra.

(—) Munkásokat keresnek. A temesvári állami munkaközvetítő hivatal hetven lakost és tíz vas-észtergályos munkást keres az Uzinele metalurgice din Copsa Mica si Cugir részére. Jelentkezni lehet a munkaközvetítő belvárosi irodájában.

(—) Külszolgálatot teljesítő postatisztviselő már ötvennégy éves korában nyugdíjképes. Geng János temesvári postafőtisztviselőt 1936-ban az államnyelv elégtelen tudása miatt rendelkezési állományba helyezték azzal, hogy ötvenhét esztendőskorában folyósítják a nyugdíját. Geng János ez ellen jogorvoslattal élt és hangsúlyozta, hogy külszolgálatot teljesített és így a posta szolgálati szabályai értelmében már ötvennégy éves korában megilleti a nyugdíj. Az országos nyugdíjpenztár ezt elfogadta és Geng Jánosnak, aki mostanában érte el ötvennegyedik életévét, a nyugdíjat már folyósította is. Geng János az első a nyelvvizsgán elbukott temesvári postatiszték közül, aki már megkapja nyugdíját.

(—) Kápláni áthelyezés. Pacha Ágoston megyés püspök Potencz József káplánt, Potencz Lénárt temesvári kartongyáros fiát, Glogovácra hasonló minőségben Billédre helyezte át.

Legőstetesebb gyermekjátékok az OSE Bazárban!

Megölte az apja szeretőjét

Moraicu Victor, húsz éves fiatalember, a temesmegyei Bogdarigós község határában több késszűrással megölte Croitoru Frosina, huszonhat éves leányt. A fiatalember bosszúból követte el tettét, mert negyvenöt éves apja a leány kedvéért elhagyta családját. Moraicu Victort nagy mértékben elkeserítette az a körülmény, hogy a leány közös háztartásba lépett a nála húsz évnél idősebb családossal emberrel és ezért határozta el tettének elkövetését. Croitoru Frosina tegnap a község határában dolgozott, amikor előtte termelt Moraicu Victor, aki rövid szőrváltás után kést rántott és többször hasba szúrta a leányt. A sérülések olyan súlyosak voltak, hogy Croitoru Frosina néhány perc múlva meghalt. A gyilkosság után Moraicu Victor önként jelentkezett a csendőrségen, ahol őrizetbe vették.

San-Domingo szigetén a kalózok fantasztikus kincseket gyűjtöttek össze, amelyeket a földbe ástak...

Később, évszázadok múlva, amikor ezek egy részét felfedezték, e letűnt korok régi aranya teljes pompájában megőrizte szépségét és tündöklését...

„Old Gold” — régi arany — a neve a Lady ház új kölnivizének.

Sok évi munka után a Lady ház eme terméke éppen olyan tökéletes, mint a többiek és arra van hivatva, hogy elbűvölje a szakértőket és mindazokat, akiknek a legjobb is csak éppen jó...

Old Gold Eau de Cologne Lady

(—) Szeletzky Zita esküvőjéről nagy képes riportot közöl a Színházi Magazin új száma. Az óriási érdeklődéssel kísért új ezer pengős filmpályázatra beérkezett első leveleknek a közlését kezdi meg a lap. Babay József vezércikkben búcsúztatja a színházi szezont, helyszíni tudósítás Firenze ünnepi hetéről, intervjú az Amerikából hazatért Bartók Bélával, az ismeretlen író cikke Jávor Pálról, próbakísasszony iskola, részlet az új Strauss operából, a „Daphne”-ből, az évés poezisáról és még sok ötletes és színes cikk, riport, novella tarkítja a Színházi Magazin nyári számát, melynek színdarab melléklete a Vgszínház nagyszerű darabja, az „Álomlovag”.

(—) Egészségügyi ellenőrzés az ipari üzemekben. Közöltük, hogy a városi főorvosi hivatal június 10. és 18. napjai között az ipari üzemekben, műhelyekben, kereskedésekben egészségügyi ellenőrzést tart. Ezen alkalommal megvizsgálják, hogy a munkaadók milyen mértékben feleltek meg a tisztasági rendszabályoknak. A temesi közlelémezési cég vezetősége felhívja az érdekelteket munkaadókat, pékmesztereket stb., hogy ezeket az előírásokat szigorúan tartásuk be, mert az ellenőrző bizottság megállapításai alapján a mulasztásokat büntetik.

— A háború alatt emelkedett a zenénövendékek száma Berlinben. A berlini konzervatóriumon, amelynek a háború kitörése előtt 570 bel és külföldi növendéke volt, jelenleg 610 fiatal muzsikust tanul. Feltűnően nagy a külföldi tanítványok száma. Összesen 14 államból érkeztek művészjelöltek a berlini konzervatóriumba. Érdekes, hogy nemcsak európai államokból, hanem Törökországból, Argentínából és az Észak-amerikai Egyesült Államokból is.

(—) Felvételi vizsgák. A temesvári Notre Dame-középiskolák (gimnázium és liceum) I. osztályában a felvételi vizsgálatok június 17-én 8 órakor kezdődnek. A vizsgálatra való jelentkezésnél előterjesztendő: keresztlevél, születési, iskolai, újravizelési bizonyítvány és az apa állampolgársági bizonyítványa. Az írásbeli és szóbeli vizsgálat tárgya: román, magyar nyelv és számítás és pedig az elemi iskola IV. osztályának tananyaga. Ugyancsak június 17-én a liceum V. osztálya részére letehető a felvételi vizsgálat. Az érdekelteket szülőik tájékoztatására szolgáljon az, hogy legújabb rendelet értelmében a növendékek csak azon iskolába iratkozhatnak be, a melyben felvételt tettek.

(—) Halálozások. Meghaltak: Will Ferenc hetvennyolc éves munkás, München Alfréd Frigyes hatvan éves nyugalmazott ezredes, Faragó Julianna született Szabó ötvenhárom éves, Miklósi Lajos András hatvanegyes éves kőfaragó.

(—) Szórakoztató gyermektornainnepség (elemisták és óvoda) lesz június 16-án, vasárnap délután varzsló, labda társasjátékok, idomított majom után varzsló labda társasjátékok, idomított majom és kutya fogja a gyermekeket szórakoztatni.

(—) Unitárius istentisztelet lesz vasárnap, e hó 16-án délután 5 órakor a belvárosi lutheránus templomban.

(—) A motor szikrája tüzet okozott. Az elmúlt éjszaka a lippai „Mind”-féle kereskedelmi malomban tűz támadt. A tűzoltóság félórás munkával eloltotta a lángokat, amelyek nagyobb károkat nem okoztak. A malom padlása leégett, de a berendezésnek nem történt baja. Az eddigi megállapítások szerint a tüzet a motortól kipattant szikra okozta.

Mit ír a bucurestii sajtó?

Mussolini hétfői beszéde, amelyben bejelentette, hogy egy órával a Palazzo Venezia erkélyén történt megjelenése előtt Ciano Galeazzo gróf olasz királyi és császári külügyminiszter átnyújtotta a francia köztársaság és az angol királyság római diplomáciai megbízottainak azt a jegyzéket, amelyben tudtul adják, hogy keddtől kezdve Itália hadiállapotban levőnek tekintik magát a két állammal, áll ma is a bucurestii lapok érdeklődésének homlokterében.

A kormány félhivatalos lapjában, a Romania-ban, Petrescu Cezar főszerkesztő vezércikke ezeket tartalmazza:

Senki számára nem jelentett titkot, csak idő kérdése volt Olaszországnak a háborúba való lépése, amelyet annyian pontosan megjelöltek, valóban bekövetkezett.

Annak a nemzedéknek természetes szív-szorulásával, amely két háború között élte le életének javarészét, vagyunk a tanui egy újabb tűzfészek kirobbanásának, amely egyre azzal fenyeget, hogy Európa nyugati részéből mind többet borít el.

A Duce kijelentette, hogy Olaszország nem kívánja belevonni a konfliktusba a vele tengeren és szárazföldön határos országokat és „vegye ezt tudomásul Svájc, Jugoszlávia, Törökország, Egyiptom és Görögország”. A fenti szavak nem érintik közvetlenül Romániát, mert sem szárazon, sem pedig vizen nem vagyunk közvetlenül határosak Olaszországgal, azzal a harcossal, amely elhatározta, hogy sorsát a fegyverek döntésére bízta. De észszerűen következik, hogy Mussolini kijelentése a balkáni és dunai népeknek háborútól való megóvására Romániára nézve is kiterjeszti a kezességet. Mi inkább, mint valaha, el vagyunk határozva, hogy a pusztító vihar szélén megvédjük a béke oázisát.

A Timpul-ban, Gafencu Grigore volt külügyminiszter lapjában ez áll: A román érdekkör szempontjából jelentősnek kell tartanunk a Duce ünnepélyes kijelentését, amely szerint „Olaszország nem kívánja belevonni a konfliktusba a jelenlegi hadviselőkhöz kívül azokat a népeket, amelyek a tengereken és a szárazföldön az olasz biradalommal határosak”.

Következésképpen Olaszország hadbalépése nem érinti a balkáni körzet biztonságát. A háború új fázisának jellege tisztázást nyert, mert az a nagyhatalmak körében lokalizálódott.

Románia békében, biztonságban és a belső rend jegyében folytatja nemzeti építő munkáját.

Az Universul így ír: A kocka el lett vetve, Olaszország hadat üzent Franciaországnak és Angliának. Az európai konfliktus kezdete óta most érte el tetőpontját földrészünk tragédiája. A hadbalépést évek óta előre látták az előrelátók, néhány hét óta mindenki várta és a három napja tartó hadiállapot drámai valóságát leghívebben a küzdő felek elszánt összecsapása nyomán maradt romok és kiömlő vér jellemzi.

A Duce beszédében az olasz háborús beavatkozást nemcsak nemzeti követelésekkel indokolta, de bejelentette azt is, hogy a harc nem egyéb a fascista forradalom egyik észszerű fejlődési fokánál. A küzdelem a fiatal és termékeny, de szegény népek szembeállása a terméketlen és statikus, de ugyanakkor gazdag népekkel. Egy szóval: Két század, két eszme viadala. Olaszország úgy véli, hogy Németországgal való világnézetű közössége sorsára nézve fontosabb, mint a közös faji eredet, amely különben már multbavész és amelyben a két nagy latin nép a Földközi-tengernek, az egész Európának és világnak évszázados életformulákat, politikai, tudományos és művészeti gondolkodási kincseket adott.

Mussolini kifejezte beszédében Olaszországnak azt a szándékát, hogy a háborút a négy nyugati nagyhatalomra lokalizálja, a Balkánon, valamint a Földközi-tenger keleti részében nyugalmi állapotot teremtsen és amelynek fenntartása a közvetlenül érdekeltektől államok akaratától függ. Az olasz beavatkozás következtében bezárultak a Földközi-tenger rendes közlekedési útjai és így a balkáni és dunai népek saját gazdasági lehetőségükre vannak utalva. Ugyanakkor azonban az olasz hadüzenet alkalmával bejelentett és a balkáni és dunai körzetre vonatkozó nyugalmi állapot-biztosíték egyelőre megóvja ezeket az országokat a háború kiterjedésétől, ami mindenben igazolja az előrelátó semlegességi és körzeti békepolitikát, amelyet az itteni országok a hadműveletek megkezdése óta állandóan folytatnak.

SPORTSEMÉNYEK

A Szeged FC csapata, a magyar bajnokság negyedik helyezettje szerepel vasárnap városunkban

A fennállásának harmincadik évéhez érkezett Chinezul csapata méltó keretek között ünnepli meg ezt a jubileumot. A nagymúltú egyesület a Szeged FC elleni mérkőzéssel kívánja emlékeztetni az évfordulót. A szegedi csapat mai összeállításában valóban atrakciót jelent, mert a magyar bajnokság mérkőzésein ragyogó eredményeket ért el és egyenrangú ellenfele volt a Ferencvárosnak, Hungáriának és Újpestnek. A szegedi csapat szép és eredményes játékot folytat és így bizonyára Temesvárott is kielégíti a közönség várakozását. A csapat számos tagja válogatott játékos is. Tóth, a magyarországi sportsajtó szerint is, egyike a legjobb kapusoknak, Marosi középfedezet és Nagy jobbszélső több ízben is játszottak a válogatott csapatban, de a többi játékos is felöltötte már magára a válogatott csapat dresszét.

A Chinezul erre a mérkőzésre nagy előkészüle-

teket tesz. Szerepelni fog a csapatban Petsovski és Thierjung is, akiket visszaigazoltak a CAMT együttesétől, ezenkívül új kapus mutatkozik be, aki remélhetőleg eredményesen fogja védeni a csapat kapuját. A csatársort is megerősítik, úgy, hogy a Chinezul mindenképpen megfelelő ellenállást tanúsíthat majd a szegediek ellen. A közönség máris nagy érdeklődést tanúsít a nemzetközi mérkőzés iránt és előreláthatólag rekordszámban jelenik meg vasárnap délután a Banatul-pályán, ahol a mérkőzés délután hat órakor kezdődik. Jegyek elővételben a megszokott helyeken, valamint Gradjel Piata Traianon lévő trafikban kaphatók. A Szeged FC egyébként a három nagy csapat ellen kitűnő eredményt érte el. A Hnugáriát ősszel és tavasszal is legyőzte, az Újpest ellen egyszer győzött és egy döntetlen ért el, míg a Fradi ellen egyszer győzött, egyszer pedig veszített.

Ha az UDR, vagy Carpat FC kiesik, nem kerülhet be többé a nemzeti bajnokság A osztályába

Most már befejezett tény, hogy ebben az évben négy csapat kiesik a nemzeti bajnokság A. osztályából. A kieső csapatok között két fővárosi, egy kolozsvári és egy galatii együttes van. Mi történik azonban a jövőben, ha vagy az UDR, vagy pedig a Carpat FC csapatát éri az a szerencsétlenség, hogy el kell hagynia az első osztályt? Az új tervek szerint ezek a csapatok már soha sem kerülhetnek vissza a nemzeti bajnokság A. osztályába, mert mindkettő olyan városba való, amelynek lakossága nem éri el az 50 ezret. Már pedig a szövetség csak olyan csapatokat szeretne az első vonalban látni, amelyek-

nek székhelyén legalább 50 ezer ember él. Mindenestre érdekes megállapítás ez, mert most a Mica van abban a veszélyben, hogy hiába nyerte meg a B. osztályos csoportbajnokságot és hiába nyeri meg esetleg a minősítő mérkőzéseket is, nem kerülhet be az A. osztályba, mert Brádnak nincsen ötvézezer lakosa. Nem számít tehát a sportteljesítmény, amelyet a jőképességű Mica csapata fel tudott mutatni. A jelek szerint a kérdés körül még erős viták várhatók, véglegesen azonban csak a június 22-én összehívott legfelsőbb szövetségi tanács dönt.

Sporthírek mindenfelől

Maeki szabadpályán is több vereséget szenvedett Amerikában. A finn világrekorder, aki már hónapok óta Amerikában versenyez, valószínűleg éppen a túl sok verseny miatt nincsen legjobb formájában és bár rendkívül kemény edzést folytat, egyik vereséget a másik után szenved a szabadpálya versenyeken is. A losangelesi 2 mérföldes versenyen — igaz, hogy nagy szélben — ez volt az eredmény: 1. Rice 9 perc 01.8 mp. 2. Mehl, 3. Maeki. Egy mérföldnél vezetett még Maeki, akkor 4 perc 32 mp. volt az ideje. A verseny több jobb eredményei: gerelyvetésben De Grott 68.58 méter, magasugrásban Wilson és Steers 204 cm., rudugrásban 1. Wrmrdam 452 cm. (!) 2. Meadows 437 cm.

Magyarország törvívó bajnokságát Gerevich nyerte. A magyar törvívó bajnokság végeredménye: 1. Gerevich MAC 8 gy., 2. Hátszeghy HTVK 7 gy., 3. Berzsenyi BúAC 6 gy., 4. Bay BEAC 4 gy., 5. Maszlay HTVK 4 gy., 6. Bedő HTVK 3 gy., 7. Dunay MAC 2 gy., 8. Palócz UTE 1 gy., 9. Homoródy HTVK 1 győzelem. Tizedik bajnokságát nyerte volna Gerevichné Bogáthy Erna, ha sikerült volna győznie a magyar női bajnokságban. Ha tizedszer megnyerte volna a magyar bajnokságot, olyan eredményt ért volna el, amely páratlanul áll az egész világon. Verseny után kijelentette, hogy jövőre ismét megkísérel a tizedik megszerzését.

4:0 a hivatalos és végleges eredménye a magyar — német teniszmérkőzésnek, mert az ötödik — sötétség miatt félbeszakadt mérkőzést — egyik fél sem adta fel.

Mozi

MOZIK MŰSORA:

Péntek, június 14.

APOLLÓ: Egy hercegnő álma (angol film).
CAPITOL: Egy hercegnő álma (angol film).
CORSO: A vén betyár (angol film).
SCALA: Kitty és a világkonferencia (német)

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-, meleg folyóvíz, telefon, stb.)
Polgári szálló — polgári árak!

A gulyásagyú nem kevésbé fontos a haláltosztó ágyuknál.

Milyen fürdő- és üdülőhelyekre lehet nyári vasuti kedvezményel utazni?

Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága az alábbi vasuti kedvezményeket léptette életbe a fürdő- és üdülőhelyek látogatóinak:

50 százalékos utazási kedvezmény (fürdőhelyek): Slobozia Veche, Bazargic, Bázna, Megygyes, Herkulesfürdő, Maroshéviz, Pietra-Neamt, Málnás-fürdő, Málnás, Cetatea-Alba, Bugaz, Culevea, Búziás, Carmen-Sylva, Constanta, Mamaia, Costinesti, Calimanesti, Jiblea, Kovászna, Techirghiol, Govora, Sászváros, Mangalia, Neptun H., Pascani, Râmnicul-Vâlcea, Vízakna, Torja-Büdöspatak, Salina, Tg.-Ocna, Slanic, Szováta, Tg.-Frumos, Roman, Tusnád, Vatra-Dornei, Lăculete H., Eforia, Scarlenta.

25 százalékos utazási kedvezmény (fürdőhelyek): Agiea, Püspökfürdő, Bikszád, Boerebista H., Kolozs, Costiul, Félix-fürdő, Hátszeg, Radna, Lippa, Szászsebes, Urleasca, Marosújvár, Veresmart, Sugatag, Ocnita H., Saba H., Cetatea-Alba, Monteoru, Marosszentgyörgy, Románszentgyörgy, Szamosfalva, Doftana, Torda, Brassó, Földvár, Sepsiszentgyörgy, Derestye, Hétfalu, Budila.

50 százalékos utazási kedvezmény (üdülőhelyek): Azuga, Breaza, Busteni, Câmpulung, Muscel, Comarnic, Poiana Tapului, Predeal, Sinaia, Valenii de Munte, Gyilkostó, Gyergyószentmiklós.

25 százalékos utazási kedvezmény (üdülőhelyek): Adakaleh, Nagybánya, Szamosújvár, Balia, Bocsa-Montana, Brassó, Rozsnyó, Ótoshán, Lotru, Karánsebes, Topánfalva, Tövis, Câmpulung-Eucovina, Borgó Beszterce, Fekete-halom, Curtea de Arges, Derestye, Gura Homorului, Csikszereda, Jacobeni, Pascani, Târgu-Jiu, Moinești, Nagyszeben, Pietra-Neamt, Pietrosita, Poporita, Posada, Prundul Bargaului, Râmnicul-Vâlcea, Rasnor, Voila, Fogaras, Kóhalom, Carbonești, Panciu, Belényes, Biharfüred, Felső és Alsó Tömös, Târgul Ocna, Maroshéviz, Bicsadul Oltilui, Valea Larga, Vama, Prisaca, Alváca és Vijnita.

Ahol a veszendő lelkeket mentik

A szörnyű pusztulás kellős közepén áll egy kicsinyke sziget Európában, amelyet még nem borítottak el a hullámok és talán nem is borítanak el. Ez a sziget Svájc és erős betonerdődménye a Vörös Kereszt. Agyuk dörögnek közvetlen közelében, repülőgépek zúgnak el felette, páncélos rohamkocsik dübörögnek rohamra határai mentén és a Vörös Kereszt, az irtalomnak ez a biztos fedezéke változatlan hittel és kitartással végzi munkáját.

Mi a Vörös Kereszt munkája? Lehetetlen meg hatottság és megrendülés nélkül beszélni erről. Gondoljunk csak el: fél Európán végigszárgult a pusztító, katonákat és polgárokat egyaránt megsemmisítő, városokat és más emberi településeket felperzselő háború. Milliós és millió ember kényszerült ott hagyni lakóhelyét és elmenekülni idegen, ismeretlen vidékre. Az offenzíva és a defenzíva, ez a két katonai műszó nemcsak azt jelenti, hogy csapatok előnyomulnak vagy visszavonulnak, hanem mögötte a polkának minden szenvedése húzódik meg. Az apát behívják katonának, az otthon maradt család hónapokig nem tud semmit a sorsáról, — meghalt, fogságba esett, nyomorultul elpusztult valahol, internálták valamelyik semleges országban... Ki tudna üzenetet vinni a szegény aggódó feleségnek. Aztán a feleségnek is ott kell hagynia otthonát, mert a front változása miatt a falu vagy város, ahol lakik, belesik a hadlázónába. A menekülő néparadat sodorja magával az asszonyt és a végzetes útban elszakadnak tőle gyermekei. A Vörös Kereszt vállalta magára a feladatot, hogy szervezeteivel kikutatja az elfűnt embereket, hírt visz a nyugtalanokdóknak és reményt csöpögtet a szomorú szívekbe. Valakinek vállalkoznia kell erre is, mert a hadviselőik szakszótárában a könyörületesség nincs benne.

Szeptember elseje óta, amióta a világra rászakadt a nagy szerencsétlenség, a nemzetközi Vörös Kereszt genfi központjához 225.000 megkeresés érkezett és az intézmény levelezése és tudakozódása ezidőszernit hatszáz ezer üggyre vonatkozik. Van nap, hogy ezer levelet is hoz a posta, legtöbbször Európából, de van közöttük sok Amerikából, Ázsiából, Afrikából és Ausztráliából is. Keresnek menekülteket Lengyelországból, Norvégiából, Belgiumból, Hollandiából, Franciaországból. Apa keresi fiát, fiu az apját, férj a feleséget, feleség a férjet, rokonok a rokonokat. Minden szenvedő, szegény kétségbeesett emberi teremtés Genfhez fordul, az utolsó reménységhez. Hozzávetőleges becslés szerint ebben a mostani nagy háborúban hat-hét millió ember változtatta meg lakóhelyét. Szétszórtak a nagyvilágban. És számítani lehet, hogy a számuk növekszik, mert Olaszország is hadba lépett és előreláthatóan Északafrikában, sőt Franciaország déli részében is lesz menekülő Természetesen ehhez hozzájön még a haretér áldozatainak száma is. A Vörös Kereszt munkássága arra is kiterjed, hogy megállapítsa, kik és mikor haltak hősi halált a fronton, hol temették el őket. És azt is kikutatja, hogy sebesültek melyik ország kórházban fekszenek, vagy a foglyok melyik táborban vannak és megteremtí az összeköttetést a foglyok és otthonlevő hozzátartozóik között. Nem feledkeznek meg az internáltakról sem. akiknek pénz, esemagot és levelet juttat el. Gondoskodása ezerszázféle módon nyilvánul meg, mintha Genf egyetlen óriási szív lenne, amely öt földrész sóhaját, könnyét, jajkiáltását felfogja.

Aktahegyek nőnek halomba Genfben. Száz és ezer tisztviselő dolgozik. Érintkezésben vannak a hadviselő és semleges államok kormányaival. Leveleznek angolul, németül, franciául, olaszul, spanyolul, oroszul, az északi, közép- és déleuropai államok nyelvén. Száz ezer számba futnak ki a kérdőívek Genfből a szélrőzsa minden irányába: mit tudnak erről az asszonyról, gyermekéről, katonáról, hadifogolyról, súlyos sebesültől, internáltól, eltűntől, halottól, hogy azután a beérkezett válaszokat feldolgozzák és elküldik az érdeklődőknek. Emberfeletti munka ez, hősi munka. Nem katonai, hanem emberi mértékkel mérve, felér a hadosztályok harci teljesítményével. Sajnos, manapság a hadosztályok teljesítményének nagyobb az értéke. A Vörös Kereszt hihetetlenül nagy költségvetéssel dolgozik és ami a legesodálatosabb, — nincsen semmi vagyona. Svájc ez a kicsiny áldozatos ország segítyez és nemesszívű emberbarátok adnak pénzt, hogy az intézmény mennél eredményesebben dolgozhassék. Ismeretlenektől érkeznek nagyszegű csekkek, kegyes jótévkölk akadoznak, hogy fedezni tudják a postai költségeket és a nagyszegű dologi kiadásokat, a Vörös Kereszt megbízottak utazásait a haroterekre és mögöttes országrészekbe.

Svájcot háború öleli körül, mint valami rettenetes acéltól és tűzből font gyűrű. Maga is fegyverben áll, de határait, nem az égbenyúló hegyek, sem Tell Vilmos bátorszívű unokái védelmezik, hiszen

Aranyér ellen Goedecke féle Anusol!

mit számít a bombavető repülőgépeknek meg a rohamkocsinak néhány ezer svájci katoná. Az emberiség védővezete biztosítja ennek az államnak a sérthetetlenségét. Mintha a hadviselőik szándékosan kímélnék Svájcot, hogy legyen előttük példaképpen a földnek egy védett helye, amelyet nem változtatott

még temetővé az ártás és rontás fékezhetetlen szelíeme. A Vörös Kereszt pedig a maga bátor hadseregével tovább harcol a humán frontján. A vérarad, a hoggyé magasodó hullák, a romhalmazzá varázsolt városok szörnyű káoszában rendületlenül menti a veszendő lelkeket.

K. S.

= KÖZGAZDASÁG =

A kigazdatársadalom elszegényedésének okai és megerősödésének első feltételei

A bántási magyar gazdatársadalom elszegényedését a kisbirtokok felaprózása okozta. A többgyermekes kigazdaszülők elhalálózásával öt-hat gyermek között osztódott fel a 10—20 holdas örökség. Oly kevés föld jutott már egy-egy örökösre, hogy abból nem élhettek meg.

Ezek után a felaprózott birtok eladásra került. Az elszegényedett magyarság földvásárlásra nem is gondolhatott és így a vagyonosabb sváb gazdák vásárolták meg azokat, amely adás-vételi folyamat még ma is tart. Ha idejében nem avatkozunk be és nem nyúlunk a kigazdatársadalom hóna alá, negyvenötven év múlva már alig lesz magyar kigazda, hanem csak szolganép.

Ezzel szemben a sváb gazdáknál éppen a fordított helyzettel találkozunk. Birtokukat nem aprózzák fel az örökösök között. Vigyáznak arra, hogy a családi vagyon össze ne zsugorodjék. Sőt arra törekcsenek, hogy házasságtötések révén a fiatalok legalább is annyi földön kezdjenek el gazdálkodni, amennyi elegendő ahhoz, hogy az élet elé nyugodtan nézhessenek.

Amennyiben több a gyermek, mint amennyi föld elegendő volna valamennyi megélhetéséhez, azokat ipari, kereskedelmi és intellektuel pályákon helyezik el.

Ezáltal jövőt adnak a kezükbe és ezek már nem tartanak igényt egy talpalatnyi földre sem. Minden gyermeknek tehetségüknek mértén megadják a kelő iskoláztatást és még életükben gondoskodnak azok jövőjéről.

A mi gazdáink azáltal, hogy csak haláluk után kívánnak gondoskodni gyermekeik jövőjéről,

ami a birtok feldarabolásához vezet, proletárokat adnak a társadalomnak. Mennyivel más volna a bántási magyarság helyzete, ha a sváb gazdáknak a példáját követnék úgy az örökösödés, mint a gazdálkodás terén. Nem csúsznának át a magyar kigazdák birtokai más nemzetiségű gazdák tulajdonába. Sőt ha a magyar kigazdatársadalom megszívlelné fenti megállapításaimat, husz-harminc év alatt az akkori magyar generáció olyan helyzetbe kerülhetne, hogy semmivel sem maradna el a sváb gazdák, iparosok, kereskedők, vállalkozók és intellektuelék mögött és gazdasági, közművelődési, valamint szociális intézményeivel is versenyképes helyet biztosíthatna magának.

Önkéntelenül is felmerül a kérdés, hogyan szabadíthatnák fel többgyermekes kigazdáink fent leírt követelményeknek megfelelően birtokukat a felaprózódás alól? Nem most, hanem már akkor volt időszerű ezzel a kérdéssel foglalkozni, amikor még minden telepes 15—20 hold földdel rendelkezett. Ma, amikor már kigazdáink javarésze elvérzett és ami kisbirtok még megvan, az két-négy holddá zsugorodott össze és azon

hat-nyolc családtag néz a reménytelen jövő elé, ezt a feltartóztatatlan erővel végzete felé rohanó folyamatot nehéz megállítanunk. Kétségtelen, hogy a kezdeményezés utjára kell lépniük, mert ha továbbra is ölbetett kezekkel nézzük a magyarság katasztrófális helyzetét, akkor a Damokles kardjaként fejünk felett lógó végzet minden magyar családra előbb vagy utóbb lecsap. Tehát miről lehet szó? Mentsük azt, ami még menthető és fogjuk meg a dolog végét ott, ahonnan beavatkozásunkkal leggyorsabb segítségre számíthatunk. Nekem, ha négy hold földből kellene megélnem hasonló körülmények között, mint sok száz kigazda testvéremnek, nem esnék kétségbe.

Elsősorban is a lőtartásról mondanék le. Nem érezném magam boldogtalannak, mert a két rossz ló helyett két tehénnel végezném el ebben a kis gazdaságban a munkálatokat. A két tehén ingyen munkát végez, míg a két ló feleszi a négy hold jó-

vedelmét, vagy pedig én enném fel a két lovat. De még hat holdnál is hasonlóképpen járnék el. Azokon a kigazdákon, akik ezt nem akarják megérteni és továbbra is esőkönyösen ragaszkodnak a lőtartáshoz, senki fia nem segíthet, sőt csak siettetik földjeiknek idegen kezére való jutását és a maguk megsemmisülését.

Mint négy-hat holdas kigazda, ha egyszer belátom azt, hogy éppen fenti körülménynél fogva helyzetem mind reménytelenebbé válik, akkor a két lőtartás divatjának kedvéért nem áldozom fel önmagamot és családomat,

hanem a józan észjárás parancsszavait követem. Meggondolatlan, kész öngyilkosság törpe birtokosainknak jelenlegi gazdálkodási rendszertük mellett való törhetetlen kitartása. Gazdáink több helyen azzal védik álláspontjukat, hogy a két lóerőt a két tehénnel nem pótolhatják, mert a talaj annyira kötött, hogy az még a lovakon is kifog. Feltettem a kérdést ezek után, hogy az időszaki mély szántást 2 lóval elvégezhetik-e? A válasz nemleges volt. Tehát akkor mi értelme van a lőtartásnak, ha csak sekély szántást végezhetnek generációról, generációra, mert ugyanezt a munkát a tehénnel is elvégezhetik? Sőt a tehénnel még többre megyek. A lőtartás mellett nincsen elegendő és rendes trágyám. Tehéntartásnál több kapásnövény termelésére kényeszerülök,

a föld több ápolásban részesül és gazmentesebb, tehát máris javítom.

Több szálas takarmány is kell és ez a körülmény is javít a földön. Több, jobb és erőteljesebb trágyám van, tehát megfelelő trágyázásban részesíthetem földemet. Ennek folyományaképp mélyebb szántást végezhetek. Az időszaki mélyszántás helyett, ha például négy hold földem van, egy holdat jól megtrágyézva családommal

felások még a tél beállta előtt, úgy, hogy minden ötödik évben kerül ugyanaz a földdarab ásás alá. A felásott földet a tehénnel könnyen felszántom a következő években, anélkül, hogy azok megerősítenék magukat.

A felásott földet tavasszal megboronálom, vagy ha az összeállt, sekélyesen felszántom és krapást teszke beléje. Már az első év elteltével azt tapasztalhatja a gazda, hogy a felásott egy hold földről annyi termést hord be, mint annak előtte két holdról.

Az ásót semmiféle eke nem pótolhatja és ha a holland, belga és német törpebirtokosok nem restek és kifizetődőknek tartják az ásóval és tehénnel való talajmegmunkálást, akkor mi, akiket a szegénység már elnyelt, ne tartsuk mulatságosnak ezt az újszerű talajmegmunkálási módszert, hanem örüljünk annak, hogy az ő tudományukat a magunk haladásának szolgálatába állíthatjuk.

Ennek a módszernek van még más rendkívüli fontossága is. Az ásót legalább 30—35 centiméter mélyen nyomjuk le a talajba és a vele felvett földet jól forgassuk meg. Az első alkalommal nehezen fog menni az ásás, de már az ötödik évben, ugyanott, ahol egyszer már ástam, könnyebb lesz. Az ásás azal az előnnyel jár, hogy

a talaj porhanyósabb lesz, mint a szántással, a levegő és nedvesség könnyebben átjárja és az őszi eső, a téli hó felraktározódik benne és ha egész nyáron, a mi csapadékban szegény vidékünkön, esőt nem is kapunk, akkor is van benne annyi nedvesség, hogy abból a növény megélhessen és a közepesnél jobb terméseredményt adjon.

Annyi ideje és kézi munkaereje minden törpebirtokosnak van, hogy az ásás műveletét ne hagyja tavaszra, hanem még az ős folyamán elvégezhesse. Legalább 200 métermáza jó istállótrágyát dolgozunk bele. Eddig az volt a helyzet, hogy a nagyobb igaerővel rendelkező gazdaságok mögött messze lemaradtak a törpebirtokosok. Most megváltozik a

helyzet, mégpedig a törpebirtokosok javára úgy, hogy a nagyobb gazdaságok előtt terméstebbletet fognak elérni.

Ott, ahol túlkötött a talaj, az ős folyamán felszántott, vagy felszántott föld területén

szórjanak szét arányosan évenként 4—5 méter-mázsa égetett meszet vagy 9—10 métermázsa égetett mészpórt,

ha olesón és könnyen hozzájuthatnak. Az égetett mészkövet tegyék egy veszőkosárba és azt egy vízzel telt deszába. A meszet 1—2 percre mártás bele, de semmiesetre sem tovább. Az így kezelt mészkő szétomlik és azt könnyen lehet egyenletesen szétosztani. Az égetett mészpórt, úgy anint van, szórjuk egyenletesen szét és hagyjuk azt a szántás tején, hogy az eső belemossa a talajba. Ez a talaj egészen biztosan elveszíti túlkötöttségét és ez a költségtöbblet busásan megtérül.

A törpebirtokosoknak feltétlenül meg kell szívlelniük észrevételeimet. Neki kell gyűrekeznünk a komoly munkának. Férfias elhatározással, minden

előítéletet rugjunk fel a jobb és szebb jövő érdekében. Megjegyezni kívánom, hogy mindezzel még koránt sincs kimerítve mindaz, amit a 4-6 holdas gazdáinknak tudniuk kell lét és fajfentartásunk megerősödésének követelményeiről. Az a törpebirtokos, aki követi tanácsaimat, rájön arra, hogy

a négy hold földről annyit termel, mint egy másik gazda nyolc holdon.

Hihetetlenül hangzik ez, de ahelyett, hogy bárki is kétkedne benne, a saját érdekében bármilyen kis területen próbálja ki és csak azután törjön pálcát az ajánlott eljárás felett. Be fogják látni, hogy ez az egyetlen kivezető út nincstelenségünkől a haladás felé. Most már gazdáinkon a sor. Választják az emberséges és a jobb sorsot biztosító utat, vagy kitarának továbbra is tarthatatlan gazdálkodási rendszerük mellett, amely utóbbi egyet jelent megsemmisítésükkel.

Meggyessy István
Emge felügyelő.

A kétszázalékos nemzetvédelmi illeték leróvása a részvények és kötelezvények eladásánál

Már a nagykereskedők által kibocsátott szállítási jegyzéken alkalmazni kell a kétszázalékos bélyeget

Tudvalevő, hogy a részvénytársaságok és a betéti társaságok részvényeinek eladása esetén le kell róni a kétszázalékos nemzetvédelmi illetéket, valahányszor a tulajdonjog átruházódik és függetlenül attól, hogy az eladás a tőzsdén, bankok útján, vagy egyebütt történik.

Amennyiben az eladás a tőzsdén történik, a kétszázalékos nemzetvédelmi illetéket a hivatalos ügynökök által kiállított bordero útján röjják le. A bankok közbenjöttével eladásra kerülő részvények és kötelezvények kétszázalékos illetékét a bank visszatartja és minden tíz napban a pénzügyigazgatósághoz benyújtott bordero révén készpénzben egyenlíti ki. Magától értetődik, hogy a kétszázalékos illeték akkor is leróvása kerül, amikor a bankok és pénzügyintézetek a maguk számára vásárolnak részvényeket, vagy kötelezvényeket. A magánfelek közötti eladások esetén a kétszázalékos illetéket a 0.36 százalékos proporcionális adó fizetésével egyidejűleg szin-

tén bordero útján készpénzben kell kiegyenlíteni. Az erre vonatkozó pénzügyminiszteri utasítás kimondja, hogy a bankok és pénzügyintézetek útján eszközölt részvény és kötelezvény eladások utáni kétszázalékos illeték leróvásaért az illető bankok és pénzügyintézetek egyetemlegesen felelősek.

Egy másik pénzügyminiszteri leirat beszámol arról, hogy megállapítást nyert, miszerint a nagykereskedők a kiskereskedők részére le szállított árut bélyegzetlen szállítási jegyzék kíséretében továbbítják, azzal érvelve, hogy a felülbélyegzés a számla kibocsátásakor történik. Ilyen esetekben a kétszázalékos illetéket már a szállítási jegyzékre kell alkalmazni. A számla kibocsátásakor pedig a vásárló kereskedő visszatartja, illetve csatolja a számlához a kétszázalékos illeték bélyeggel ellátott fizetési jegyzéket.

Hogyan kell leróni a forgalmi adót a közönséges turóneműeknél

A turóneműek készítésével foglalkozó kereskedők minden juh után 10 lei forgalmi adót fizetnek

A pénzügyminisztérium rendelkezése értelmében a forgalmi adó hatékonyabb alkalmazása érdekében a jövőben az egészen közönséges turófélék kiadásával foglalkozó kereskedők, akik saját termésű tejükön kívül másoktól is vásárolnak tejet és ilyen formán készítik a turót, minden tejelő juh után évi 10 lei forgalmi adót kell fizessenek, április 1-től számítva. Az érdekelt kereskedők az adózás ilyen formában való megtörténte következtében mentesülnek a forgalmi adóregiszter vezetése alól. Abban az esetben, amikor a turókészítéssel foglalkozó személyek juhállományában növekedés állott be, valomást kell tenniük, hogy a kincstár pótkivetést végeztesen.

Ami most már az áruk számlázását illeti a miniszteri rendelkezés kimondja, hogy a közönséges turóneműeket, amelyeket a készítő a hűtő állomásokra szállítanak, tehát nem eladás végett, számiák helyett a pénzügyigazgatóság által láttamozott block-füzetekből kitéphető szállítási bárcával továbbítsák. A szállítási bárcákat, amelyek a proforma számlákat helyettesítik, három példányban kell elkészíteni. Az első példány a szállítást kicéri, a második az ellenőrző közeget marad, míg a harmadik a kotorpédány. Számlát csak akkor kell kiállítani, ha az árut akár a termelési helyről, akár a nagybani lerakatról magánszemélynek, vagy saját kicsinybani kereskedésének szállítják. Az ellenőrző szervek évenként legalább egyszer felülvizsgálják, hogy a törzslapon szereplő adatok egyeznek-e a szállítási bárcák másik két példányával. A szállítási bárcákon pontosan fel kell tüntetni a szállítmány címet, valamint az áru mennyiségét és minőségét. A nagybani lerakatok kimutatást kötelesek vezetni az érkezett és feladott áru mennyiségéről. A saját üzletekben forgalomba hozott árukat a bélyeg-

törvény értelmében kell számlázni. A minisztérium rendelkezése hozzáfűzi, hogy mindenképpen tiszteltetben kell tartani azt az elvet, amely szerint a kicsinybani forgalombahozatalnál a számlabélyeg illetéket legalább egy ízben le kell róni.

(=) A bányási gabonaárak. A temesvári piacon a gabonaárak a következők: Búza 620, tengeri 520, zab 620, tölkgaz 1475, napraforgómag 900 lei. A piac esendés, üzletkötés alig van.

= A magyar kormány vagononként 120 pengővel felemelte a tízfűfa árát. Az összeg mintegy 15 százalékos emelkedésnek felel meg.

Mentesültek a kereskedők és iparosok a nemzetvédelmi illeték napi és havi kimutatásának elvégzése alól

50 ezer leig terjedő birsággal sujják a kihágókat

A pénzügyminisztérium úgy intézkedett, hogy a kereskedők és iparosok a jövőben mentesülnek a kétszázalékos nemzetvédelmi illeték fizetés napi és havi kimutatásának készítése alól. Ugyancsak a kereskedők és iparosok érdekében, akik a személyzet katonai összpontosítása miatt nem tudták kellő mértékben ellátni a megnövekedett alakiságokat, a minisztérium elhatározta, hogy a kétszázalékos bélyegvásárlásokat nem kérvény útján végezzék, továbbá a kerületi adóhivataloknak sem kell névszerint beiktatni a kétszázalékos bélyegvásárlásokat. Továbbra is fennáll azonban az a kötelezettség, hogy a vásárlási jegyzék-füzeteket a kereskedők és ipa-

= Németországban nincs parlagon heverő föld. A német nép élelmiszer ellátása ugyan évekre biztosítottnak tekinthető, mindamellett egyetlen új lehetőség sem hagynak kihasználatlanul az élelmiszeri bázis további kiépítése céljából. Ebben az irányban talán az u. n. ugar-akció jelentette a legutolsó lépést. A nemzeti szociálista párt az összes, eddig parlagon heverő földeket magánemberek rendelkezésére bocsátotta, akik arra kötelezték magukat, hogy azonnal hozzáfognak a megműveléséhez. Mivel a bérlet négyzetméterenként évenként csak 2 pfennigbe kerül, többmillió négyzetméter földet lehetett szétosztani. Ujabb, szintén többmillió négyzetméter föld szétosztására pedig ezekben a hetekben kerül sor. Ennek az akciónak annál nagyobb kihatása lesz majd a német népélelmiszer szempontjából mivel kizárólag olyan földeket osztottak el, amelyek minősége előzetesen bevizsgálódott. Az újdonsült kertészek utasítást kaptak, hogy elsősorban olyan földelkeket termeljenek, amelyeket már júliusig el lehet iltetni. A szükséges eszközöket, ásókat, kapákat, stb. részint a nagyszámú kertészeti egyesület, részint a „szomszédi segély” révén teremtik elő. Az újonc kertészeket havonta szakemberek látják el jótanácsokkal, mit mikor iltessenek és hogyan hasznosítsák minél kiadósabban a földjüket.

= A nemzetgazdasági minisztérium abból a célból, hogy a lakosságnak a napraforgómagból készült olajjal való ellátását biztosítsa, elhatározta, hogy június 25-től kezdődően minden 100 kilógramon felüli napraforgó mag mennyiséget 75 ezer leies vagononkénti árban elrekvirál, illetve megvásárol. A rekvirálás nem vonatkozik azokra a napraforgómag szállítmányokra, amelyekre vonatkozóan június 25-ig a feladó állomás vevényével igazolják, hogy valamelyik finomított olajat előállító gyár részére szállítanak. Ezek a gyárak kötelesek a fenti határidőig a napraforgómagot ab eladó 85 ezer leies vagononkénti árban átvenni. Június 25. után a nyersolaj gyárak október 15-ig csak a nemzetgazdasági minisztérium különleges engedélyével működhetnek.

(=) A hivatalos devizaárfolyamok. A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) 107% felárral: angol font 851.80—877.37, dollár 211.65—217.97, svájci frank 47.40—48.85, palesztinai font 852.84—878.40, egyiptomi font 373.54—899.78. Devizák 38% felárral: angol font 567.87—584.91, svájci frank 31.61—32.57, francia frank 3.24—3.31, márka 49—50, olasz líra 7.17, (felár nélkül) pengő 26.50—27, (felár nélkül) cseh korona 4.63—4.77, dinár 2.89—3.05 (felár nélkül) török líra 82.92—92.

= Az orosz-magyar gazdasági kapcsolatok felvételére magánkezdeményezésre Moszkvába utazott Csató András, a magyar Külkereskedelmi Hivatal volt megbízottja, hogy kompenzációs tárgyalásokat kezdjen. A kompenzációs tárgyalások elsősorban galiciai fa megszerzésére vonatkoznak. A fán kívül egyes nyersanyagok behozataláról is tárgyalni fognak, többek között orosz pamutról. A magyar ellenértékek sorában — amelyeket az oroszok kérnek — vasúti anyagok, gépipari tartalékalkatrészek és gépipari cikkek szerepelnek.

= A pénzügyminisztérium 72.900—1940. szám alatt rendeletet adott ki, amelyben közli, hogy a nemzetgazdasági minisztérium határozata alapján visszavonják azt az április 22-én kiadott 33.635—1940. sz. rendelkezést, amelynek értelmében a napraforgó magot csak akkor lehet átadni a növényi olajgyáraknak, ha a szállítmányhoz mellékeltek a Növényi Olajok Eladási Hivatalának a nemzetgazdasági minisztérium iparfejlesztési igazgatósága által láttamozott engedélyt. A jövőben tehát a napraforgómagnak a gyárakba való szállításához ez az engedély nem szükséges. Ettől függetlenül, a növényi olajgyárak továbbra is kötelesek az eddig előírt kimutatásokat a nemzetgazdasági minisztériumhoz eljuttatni és a pénzügyi közegek továbbra is jelentést kell tenniük a gyárak helyzetéről.

rosok az előírt módon láttamoztassák a pénzügyigazgatóságokon.

A pénzügyminisztériumnak ezzel a könnyítéssel az volt a szándéka, hogy bizonyítékát adja, hogy a kétszázalékos nemzetvédelmi illeték behajtása révén nem kíván adatokat szerezni más kereskedelmi és ipari, vagy forgalmi adó megállapítására.

A Hivatalos Lap június 4-i számában megjelent törvényrendelet különben kimondja, hogy attól a naptól kezdve az elmulasztott illeték tízszeres összegén kívül a kétszázalékos nemzetvédelmi illeték kihágóit 500 leitől 50 ezer leig terjedő pénzbirokkal sujják, visszaesés esetén pedig a minisztérium elrendelheti az üzletheiység, vagy műhely bezárását,

Rádió

PÉNTEK, JUNIUS 14.

Bucuresti. Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 12.00: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Szórakoztató hanglemek. 12.50: Hanglemek. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: Motoi Petrica zenekara. 14: Rádió ujság. 14.20: Motoi Petrica zenekara folytatja műsorát. 15: Rádióhírek, különféle közlemények. Rádió Románia. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.01: Műszaki posta. 19.16: Nagy székesegyházak énekkara hangleméről. 18.45: Magyar nyelvű hírek. Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 19.55: Előadás. 20.15: Zongora hangverseny. 20.45: Rádió ujság. 21.15: Don Pasquale, Donizetti háromfelvonásos vígoperájának közvetítése hangleméről. A második felvonás után (22.15—22.30:) rádió ujság, sport. 23.10: Nagy karmesterek hangleméről: Elgar, Rachmaninoff, Strawinsky. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.40: Torna. 8.00: Hírek, hanglemek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Harangszó, időjárásjelentés. 13.10: A Hunyadi János 9. honvéd gyalogezred fúvószenekara Szegedről. Közben 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Dankó Pista nótái és szegedi népdalok. 15.30: Hírek. 17.10: Hangképek a szegedi cserkészletről. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Séta Szeged városában. Hangfelvétel. 19.15: Antos Kálmán székesegyházi zeneigazgató orgonahangversenye a szegedi Fogadalmi templomból. 19.30: Szeged a magyar irodalomban. 19.50: A Hunyadi János 9. honvéd gyalogezred zenekara. 20.15: Hírek. 20.25: Konkoly Kálmán beszélget dr. Szentgyörgyi Albert Nobel-díjas szegedi egyetemi tanárral. Hangfelvétel. 20.45: Előadás. 21.05: Pálffy József dr., Szeged polgármesterének köszöntője. 21.15: A szegedi Filharmónikus Egyesület hangversenye. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Boldizsár Kálmán cigányzenekara. 24: A City tánczenekar játszik. 1.05: Hírek.

SZOMBAT, JUNIUS 15.

Bucuresti. Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 12.00: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Szórakoztató hanglemek.

TRÓNUSDÖNTŐ
BALETTCIPO

A Déli Hírlap eredeti regénye.

Írta: KUN-BAN ANDRIS

Annie néni elment csomagolni. Én magamra maradtam. Majszoltam az édességet és játszottam a három ezüst majmocskával, közben arra gondoltam, hogy még milyen sok játékot kapok majd, ha megérkeznek apám bőröndjei.

Egy óra múlva apám elutazott.

Apám két hétig volt távol. Amikor megérkezett, nagyon bús és levert volt. Megölelt, megsókolta és szomorú hangon így szólt hozzám:

— Liane, anyád meghalt.

— Meghalt, — csudálkoztam — hát nem utazott el?

— Igen, de utazás közben szerencsétlenség érte. Nincs már többé anyád.

Aztán engem ott hagyott és Annie nénivel be ment annak szobájába. Az ajtón keresztül hallottam, amint apám beszélt. Nagyon izgatott volt a hangja. Nem értettem mindent, amit mondott, csak egyes szavakat kaptam föl:

— Katonatiszt... nem tudtam meg a nevét... Nyomukban jártam... Edinbourgh... Manchester... London... Southamptoni kikötő... valószínűleg India...

Nem értettem, hogy mit jelentenek ezek a szavak, de nem is nagyon törtem a fejemet rajta. Nagyon fájt a szívecském, hogy már nincsen anyám és sírtam.

Anyámról többé senki nem beszélt a házban. Ha apámtól avagy Annie nénitől kérdezősködtem valamit felőle, ez volt a kurta válasz:

— Halottakról nem szabad beszélni.

Apám nemsokára rendeletet kapott a hajóstársaságtól, hogy a Sirállal ismét hosszabb útra induljon. Mielőtt elment, így szólt hozzám:

— Liane, idefigyelj. Nemrég kezdte iskolába járni, de többé nem megy a montrosei iskolába. An-

12.50: Opera kórusok hangleméről. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.30: A rádió zenekara. 14: Rádió ujság. 14.20: A rádió zenekara folytatja műsorát. 15: Rádióhírek, különféle közlemények. Rádió Románia. 18: Országőrök órája. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.01: Művelődési aktualitások. 19.16: Jazz-zenekar. 19.55: Magyar nyelvű hírek. Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 20.05: Előadás. 20.20: Prekopiene Pavel énekel. 20.45: Rádió ujság. 21.05: A rádió póstája. 21.20: Könnyű olasz zene. 22.10: Rádió ujság, sport. 22.30: Könnyű olasz zene. 23: Szórakoztató hanglemek. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.40: Torna. 8.00: Hírek, hanglemek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Harangszó. Időjárásjelentés. 13.10: Farkas Sándor cigányzenekara. Közben 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: Hanglemek. 15.30: Hírek. 17.15: Mera Panka meséi. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Suki Tóni cigányzenekara. 18.45: Előadás. 19.10: A Rádió Szakózenekara. 20: Külügyi negvedóra. 20.15: Hírek. 20.45: Lóversenyeredmények. 20.50: A magyar-svéd társaság ünnepi hangversenye. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Szórakoztató hanglemek. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Toll Árpád és cigányzenekara és a Rajkók zenekara játszik. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.45: Mezőgazdasági félóra. 21: Hírek. Lóversenyeredmények. 21.25: „Liszt Ferenc Pozsonyban”. Felolvasás. 21.55: Budapesti Vonósnyegyes. Hanglem. 22.40: Időjárásjelentés.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA:

Pénteken, június 14-én a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban az Unirii téren levő Weisz gyógyszer-tár.

Gyárvárosban a Traian téren levő Kigyó gyógyszer-tár.

Erzsébetvárosban a Miron Costin ucca sarkán levő Merkle gyógyszer-tár.

Józsefvárosban a Bratianu uccában levő Diana gyógyszer-tár.

Mehalában a Corvin gyógyszer-tár és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

nie néni elvisz Bathba és ott elhelyez a leánynevelő intézetben. Ott sok kislány van, olyanok, mint te és nagyobbak is. Ott igen jó nénik fognak nevelni és tanítani. Viseljél jól magadat. Időnkint majd meglátogatlak.

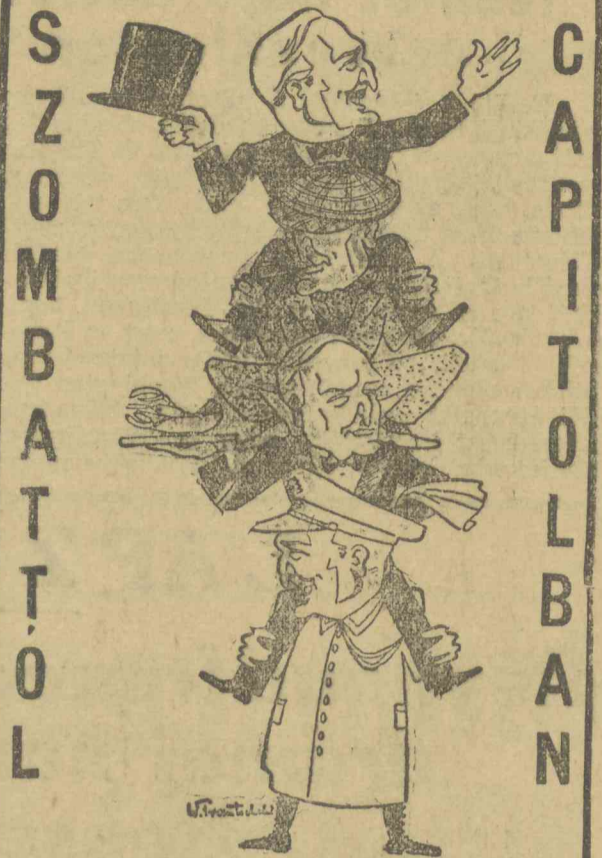
Apám nemsokára ismét hajóra ült. Annie néni pedig előkészületeket tett a bathi utazásra. Új ruhát és fehérneműt kaptam. Még a játékaim közül is szabad volt magammal vinni mindazt, ami nekem a legkedvesebb. Végigmotóztam régi ruháskáim zsebeit. Abban a kis ruhában, amely akkor volt rajtam, amikor anyám elutazása után apám hazatért, megtaláltam a három kicsi ezüst majmocskát. És találtam egy összegyűrt papírt is. Megnéztem és nyomban láttam, hogy az anyám levele, amelyet Annie néni darabokra szaggatott, aztán összeragasztott és megmutatott apámnak, aki azt összegyűrtte és a szőnyegre dobta. Emlékszem, hogy amikor egyedül maradtam a szobámban, fölszedtem és a zsebembe rejtettem. Magam sem tudom, miért tettem. Éppen úgy nem tudom azt sem, hogy akkor azt a levelet miért hoztam magammal Bathba.

Igy kerültem a bathi Sisters Brown leánynevelőbe.

Amikor az intézet előtt kiszállottunk a kocsiból, amely odáig hozott, a kapuban kedves öreg néni fogadott. Később megtudtam, hogy ez az egyik Miss Brown, teljes nevén Miss Brown Gwendolin. A nővére Miss Brown Dorothy. Övék a leánynevelő intézet. Mindketten ezenkívül tanítanak is és együtt igazgatnak. Később megismerkedtem a többi tanárnővel is. Ezek Miss Elisabeth, Miss Catherine, Miss Cecile, Miss Mary és Miss Ruth. A nagyobb lányokat és most már engem is, két férfi is tanítja és pedig Mister Selbreack a történelemre és Mister O'Clark az irodalomra.

Sírtam, amikor Annie néni ott hagyott az intézetben, de hamar megvigasztalódtam, mert mindenki szeretettel bánt velem. A tanárnők, a felügyelők és még a cselédek is. Legmelegebben fogadtak szeretetükbe iskolatársaim. Tizen voltunk egy szobában és egy felügyelő nő aludt velünk. Kaptam külön szekrényt a ruháimnak és magamnak kellett holmimat rendben tartani.

A hálótermet reggel elhagytuk és csak este va-

HANS ALBERS legújabb filmje
Egy különös eltűnés

DÉLI HIRLAP
automata telefonszáma: 28-10

csora után tértünk oda vissza. Napközben a tanuló osztályokban, a társalgóban, a tornacsarnokban és az ebédlőben tartózkodtunk. Nyári szép időben a kertben tanultunk. Osztályonként olykor a városba mentünk felügyelet alatt sétálni.

Minden zökkenő nélkül beleéltem magamat az intézeti rendbe és szokásokba.

Apámtól időnkint kaptam levelet és ugyiszinte Annie nénitől is. Pontosan válaszoltam nekik és amikor kisebb voltam Sisters Brownék mindig kijavították a hibákat leveleimben és azokat aztán le kellett tisztáznom.

Félévenként eljött látogatóba az apám és olyankor mindig sok szép dolgot hozott nekem. Annie néni sohasem keresett fel. Tizenegy éves koromban aztán elmaradt Annie néni levelei. Legközelebbi látogatása alkalmával elpanaszoltam ezt apámnak, aki így válaszolt:

— Annie néni meghalt.

Multak az évek egymás után és egyik osztályból a másikba kerültem.

Közben nagy leány lettem. Már kilenc esztendeje lesz innen-onnan, hogy a Sisters Brown leánynevelő intézet lakója vagyok.

3.

Bath, 1836. július 31.

Már több mint egy éve, hogy egyetlen sort sem írtam naplómba. De nem is volt semmi nevezetes.

Azt írtam volna bele, hogy a télen farsang idején az intézetben álarcos bált rendeztünk? Én férfinak öltöttem és udvaroltam egy fess ladynek. Az egyik sarokban meg csókolóztunk is. Mikor aztán éjfélkor lovetünk az álarcot, kiderült, hogy a párom, akinek lovagjaul szegődtem, White Betty volt, akivel haragban voltam. Erre aztán kibékültünk.

Vagy azt írtam volna a naplómba, hogy egyszer Speaks Emilivel belopóztunk az éléskamrába és megdézsmáltuk a befőttet? Jaj, de betegek lettünk tőle! És nem mertük megmondani, hogy mivel roptottuk el a gyomrunkat.

Azt sem volt érdemes bejegyezni a naplóba, hogy egyszer elfelejtettem megcsinálni a mértani rajzomat. Ugy segitettem magamon, hogy elcsentem a Cleaving Deborah rajzát, kirádroztam alóla a nevet és a magamét írtam oda.

(Folytatjuk)

Német hajó állította meg tévedésből a Washington amerikai gőzöst

Berlinből jelentik: A Stefani-ügynökség mértékadó forrásból nyert tudósítás alapján jelenti, hogy egy német tengeralattjáró az Atlanti-óceánon megállította egy nagy gőzöst, abban a hitben, hogy az görög hajó, amely nem tett eleget annak az utasításnak, hogy útirányát megváltoztassa. A bűvárhajó parancsnoka később megállapította, hogy a Washington amerikai hajóról van szó és útnak engedte. Leszögezik, hogy ez a tévedés azért volt lehetséges, mert az Egyesült Államok, az amerikai külügyminisztérium állítása ellenére, nem közölte a Washington valódi útvonatát csak kedden délután. Németországban azt jelentették, hogy a Washington Bordeauxba érkezik, ahonnan Lissabonba megy

és úgy tér vissza Amerikába. A bűvárhajó parancsnoka ilyen módon nem tudhatta azt, hogy a hajó Irorszag felé veszi útját.

Londonból jelentik: A Washington nevű amerikai hajó, amelyet egy német tengeralattjáró feltartóztatott, szerdán Galway, írországi kikötőben horgonyt vetett. A hajó amerikai állampolgárokat szállít vissza hazájukba.

Washingtonból jelentik: Miután Roosevelt elnök aláírta azt a törvényt, amely szerint 1400 millió dollárt fordítanak ismét a haditengerészet felszerelésére, nyomban megrendeltek újabb két 45 ezer tonnás cirkálót és 20 más hadihajót. Ez utóbbiak 327 millió dollárba kerülnek.

kérni az Egyesült Államoktól. Kérem, hogy Amerika minden anyagi segítséget adjon meg a szövetségeseknek expedíciós hadtestek átküldésén kívül. Tegye meg ezt, mielőtt nem késő. Jól ismerem ennek a súlyosságát, de a körülmények olyanok, hogy addig kell cselekedni, amíg nem késő. 1937 október 5-én kijelentette, hogy a világ kilentizédrésznének békéjét és biztonságát az egytízad rész fenyegeti és hogy a többségnek meg kell találnia azt az utat, amely a többség életfeltételeihez vezet. Most elérkezett az az óra, amikor a kilentizédrésznek egyesülnie kell a fenyegető halálveszély ellen. Bizom abban, hogy az amerikai nép szolidáris ebben a harcban, amelyet a szövetségesek nemcsak saját biztonságuk, hanem az amerikai demokrácia érdekében is folytatnak.

Londonból jelentik: Vilma holland királynő felhívással fordult az angol néhez, amelyben halálját és köszönetét fejezte ki Anglia és a brit birodalom minden polgárának, akik a megpróbáltatás órájában bármilyen formában segítségére voltak a holland kormánynak és a királyi családnak.

Adenből jelentik: A Reuter távirati ügynökség közli, hogy ellenséges repülők több ízben bombázták Adent. Az első támadás szerdán este történt, míg esütörtökön kétszer dobtak bombát anélkül azonban, hogy anyagi kárt okoztak volna. A légelhárító tüzéség egy ellenséges gépet lelőtt.

Rómából közli a Stefani iroda: Még június 6-án Irorszag meghatalmazott minisztere kormánya megbízásából közölte az olasz külügyminisztériummal, hogy abban az esetben is, ha Itália megszüntetné nem hadviselő mivoltát és háborúba lépne, az ir kormány továbbra is megőri szigorú semlegességét.

Budapestről jelentik: A Magyar Távirati Iroda közli: A kormánypárt értekezletén Teleki miniszterelnök felszólalt és bejelentette, hogy a képviselőházban Hubay és Vágó nyilaskeresztes képviselők ellen összeférhetetlenségi indítványt tesz. A két képviselő ellen a napokban általuk beterjesztett és a kisebbségi népcsoportokra vonatkozó törvénytervezet miatt kíván eljárni.

LAPZARTA

Reynaud francia miniszterelnök drámai hangu üzenete Roosevelthez

Párisból közli a Reuter hírszolgálati ügynökség: Reynaud francia miniszterelnök üzenetet küldött Rooseveltnél, amelyben a francia nép halálját fejezte ki azért a nagylelkű segítségért, amelyet Amerika repülőgépekben és hadianyagban Franciaország rendelkezésére bocsátott. Az üzenet a többi között ezeket tartalmazza:

Hat nap és hat éjszaka hadosztályaink szakadatlanul küzdenek olyan erők ellen, amelyek létszámban és felszerelésben felettünk állanak. Az ellenség Páris közelébe érkezett. Harcolni fogunk Páris előtt, harcolni fogunk Páris mögött, vissza fogunk vonulni valamelyik tartományunkba és ha on-

nan is ki kell vonulnunk, Északafrikába fogunk menni, sőt szükség esetén amerikai birtokunkra megyünk. A kormány egy része elhagyta Páris, magam részéről a frontra készülök, hogy ott avégsőkig tartó ellenállást személyes jelenlétemmel és növeljem. Kérem, magyarázza meg az Egyesült Államok minden polgárának, el vagyunk szánva, hogy feláldozzuk magunkat abban az erőfeszítésben, amelyet minden szabad ember érdekében teszünk. Franciaország újabb üteget kapott, a tengeri háború hamarosan megkezdődik egy új tengeren. Nagylelkűséggel válaszolt Elnök Úr néhány nap előtti felhívására, most köteles vagyok újabb segítséget

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

LEVELEZÉS és HAZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. ALLÁSKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. Vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés húsz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 leu, minden további szó egy leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 leu, minden további szó kettő leu. Apróhirdetéseket felvesz: I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Telefon: 28-10. II. kerületben: Popovici trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: March trafik, Piata Küttl. — Nógrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45-06. — Wittek trafik Bulevardul Regele Carol 54. — Galgóczy trafik Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45-13.

Alkalmazás

Perfekt mindenek szakácsnő éves bizonyítványokkal 15-re felvételük. I., Str. Paris 2. I. emelet. 1073

Keresünk pedikűr-specialistát Bucuresti részére. Fényképes ajánlatokat Carol Schuder ügynöksége, Bucuresti, Pasagiul Comedia, „Specialista” jelíge alatt továbbít. 393

Allást keres

Kárptos olesón házakhoz ajánlkozik, függönyszerelést, linoleum lerakást, bútorcsomagolást vállal. Str. Fröbl. 41 ajtó 10. 1065

Adas-vétel

Új családi ház III. Ulpia Traian 99. kettő szoba, előszoba, konyha, élskamra, 240.000 leuért. Bővebbet III., Ion Văsiu 4. Telefon: 20-22. 1070

Gyermekkocsit sötétkét, vagy bordó színben, csak kifogástalan állapotban megvételre keresek. II., Str. Dorobantilor 62. 1001

Eladó Kardos-telegen telekkönyvezett ház és telek. Bővebbet Colonia Kardos Str. III. 257. a tulajdonosnál. 1005

Kézi szövőszék és rekamie sürgösen eladó. Baktay II., Str. Stefan cel Mare 17. 1074

Gyermeksportkocsit csak kifogástalan állapotban lévőt, megvételre keresek. Címeiket kérek a kiadóba leadni. 993

Lakás

Kétszobás lakást és házi kertet havi 500 leuért adok egy hadmentes, becsületes, rendes kis családnak, aki három lakásos házat rendben tartja. IV., Str. Muresianu 10. 1075

Különjéle

Fehérnemű javítást, harisnya stopolást házban és házon kívül, esetleg irodadatakaritást is vállalok. I., Str. Marasesti 12. 1027

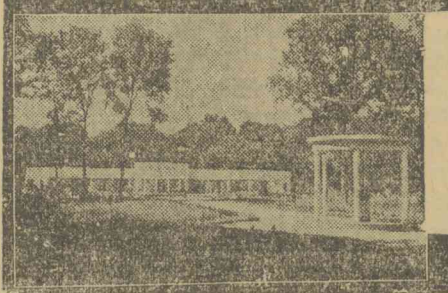
Bérháztulajdonos, középkorú, önálló özvegy kereskedő független házias nőnek örökre gondtalan megélhetést nyújt. Felvilágosítást: Bizony ügynökség Timisoara. Str. Văcărescu 11. 1053

Irodának, műhelynek, vagy raktárnak alkalmas 2 szoba azonnal kiadó. I., Str. Lonovici 2. 1071

Vacsoráját csakis a Rosenthal Stefan kerthelyiségében

IV. ker. Piata Gen. Dragalina 4 — fogyassza el. — Erdélyi flecken, fatányéros, mititei, csirke rostol. Ki nő bor. — Jó zene.

BĂILE LIPOVA - BANAT

Gyógyít: érelmeszesedést, szív, vérnyomás, reuma, idegrendszer, máj és vese, vérszegénység és női bajokat. Szezon: május 1-től október 15-ig

Tartós hullám

a legmodernebb készülékkel és gép nélkül

Waltrich

fodrász

II., Traian-tér 8. szám, a hatos villamos megállójánál

Hirdessen a Déli Hírlap-ban